

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1879. XXVIII. tečaj.

Pridiga za XIV. pobinkoštno nedeljo.

(Narobe-skerbi; gov. M. H.)

„Kdo zmed vas more s svojo skerbjo pridjati le en komolec k svoji dolgoti.“
(Mat. 6, 27.)

V v o d.

Človek je po božji podobi vstvarjen in poklican, po srečno prestanem teku in boju časnega življenja, večno zveličanje doseči. Da ta imenitni visoki cilj in konec dosežemo, moramo za svojo prvo in največo skerb spoznati, in z vso močjo po njem hrepeneti, — naše časne skerbi in potrebe morajo tej viši skerbi vselej henjati. Pa tudi časnih potreb nam bo dobrotljivi Oče nebeški potažil, ako nam je skerb za večno življenje najperva in najbolj pri sercu. Tako uči Gospod Jezus v današnjem evangelju. On pravi: „Ne skerbite toliko, rekoč: Kaj bomo jedli, kaj bomo pili, ali s čem se bomo oblačili? — Saj ve vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete. Išcite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo priverženo.“

Človek pa ta od Boga postavljeni red rad preobrača, in časne skerbi nad večne postavlja. Ali ni to narobe skerbenje? Mi hočemo danes nekatere take narobe skerbi z lučjo svete vere ogledovati. Poslušajte!

Razlaga.

Skerbeti, se truditi, poželjevati in si prizadevati, je po neskončno modri dobrotljivi volji našega Stvarnika vsakemu človeku

prirojeno, kdor nima več kaj skerbeti in si prizadevati, je najnesrečniši, največa reva in sirota na svetu. Ali naše skerbi, naša prizadevanja so po božji volji tako vredjene, da je skerb za dušo najperva, in da se pod to skerb vse druge imajo ponižati in jej služiti. Zakaj kakor je duša, od Boga nam vdihnjena, neskončno imenitniša od telesa, ki je iz zemlje vzeto, tako presega tudi dušna skerb vse telesne in časne skerbi. Da bi to resnico le tudi prav spoznali!

1. Glej! koliko truda, dela in prizadevanja velja nam skerb za naš telesni život, in tudi po pravici; zakaj naš život je hiša, v kateri neumerljiva duša prebiva, je orodje, po katerem po božji podobi stvarjena duša Bogu služi. Ali zato, da se ta umerljivi život preživlja, ohranja in lepša in pita, zato vse staviti, zraven pa na neumerljivo dušo zabiti, je narobe-skerb: „Kaj pomaga človeku, ako bi (svojemu životu) ves svet pridobil, na svojej duši pa škodo imel.“ Zato skerbi, prijatelj moj! svojemu životu za zdravje, živež in pošteno obleko in spodobno snažnost; še bolj pa skerbi za svojo dušo, da jo s svetimi resnicami kerščanskega nauka živiš, da jo grešnih madežev in budobj čistiš, da jej pobožno, pokorno in Bogu vdano voljo ohraniš; skerbi prijatelj moj! da svojo dušo v lepem stanju posvečujoče milosti božje ohraniš. Kakor skerbiš za življenje in zdravje svojega života, še bolj in najprej skerbi za življenje, zdravje in lepoto svoje duše, kar je sveta kerščanska beseda, sv. zakramenti in gnada ali milost božja.

2. Vse misli, vse moči, vse dni in ure pojemlje veliko ljudem vedna skerb za časne reči, za bogastvo, posestvo in nabiro zemeljskih zakladov, tako da nimajo drugih misel, drugega prizadevanja, kot denar in posestvo. Bogastvo, časne posestva, zamožnost so dobrote božje, in veliko dobrega sebi in bližnjemu, veliko lepega v čast in hvalo božjo zamore zamožni in bogati človek storiti. Vekomaj bodo sloveli, primerim, Lazar, Jožef Arimatejski, Nikodem in drugi bogati prijatelji Jezusovi, ki so svoje zaklade za prvo družbo Kristusovo darovali, vekomaj slovijo imenitni cesarji, kralji, knezi in drugi zamožni kristjani, ki so cerkve zidali in oskerbovali, ki so bolnišnice in hiše za bolne in bolehe ustanovili, vekomaj bo slovelo toliko zamožnih kristjanov, ki so svoje bogastvo, svoje prihranjene krajearje ali sadove zemlje, ktere so pridelali, po zamoženji za potrebne brate in sestre in v čast božjo dajali: oni so si pridobivali tistih večnih zakladov, katerih molj in rija ne sne, in katerih tatje ne izkopljejo, oni so si pridobili prijatljev, ki jih bodo v večne prebivališča jemali, kedar s časnim življenjem h kraji pojde. Ali časno bogastvo in zaklade nabirati, v nje svoje serca, svojo vest vtopiti, in večnih zakladov dobrih del in lepih čednost zanemarjati — to je gotovo neumna skerb, je narobe skerb.

3. Narobe-skerb moram imenovati prizadevanje nekterih, ki hočejo mogočnikom tega sveta dopadati, njih hvalo imeti, ki se

zato prilizujejo, pripogujejo, jim v čast govorijo, se pa tudi krivici in drugim grehom podveržejo, da bi se komu prikupili. To je, ljubi moji! prav narobe skerb: Boga žaliti, resnico zatajiti, se prilizovati, po grehu dopadenje ljudi iskati, dopadenje božje pa zapravljati! Kaj bodo vsi zemeljski prijatelji nam pomagali, ki bodo sami na odgovor poklicani, kedar nas bo večni Gospod sodil? Cesar Karol V., najmogočnejši in najbogatejši vladar svojega časa, je imel imenitnega dvornika, ki ga je posebno za ljubo imel. Dvornik na smert zbolil. Cesar sam ga obišče, in reče mu, naj svoje želje izreče, vse, kar le hoče mu bo storil. Bolnik pravi: „Presvitli cesar, storite mi, da mi bo dano, še dve leti živeti.“ Žalostno se cesar nasmeji rekoč: „Ljubi moj! še dve leti življenja tebi dati, ni nikdar v moji oblasti in moči, to le Bog zamore“. Zdaj se bolnik mlo razjoka in zdihuje. „O joj meni nesrečnemu! vse svoje leta in dni sem služil temu cesarju; njegovo ljubezen in dopadenje sem imel za največje blago moje; zdaj pa še revnih dveh let ne zamore pridati mojemu življenju, — za večnega Boga sem pa le malo maral, kaj mi zdaj pomaga vsa ljubezen mogočnega cesarja?“ Skerbi, kristjan moj! da zvesto Bogu služiš, da njegovo dopadenje in zadovoljnost imaš; tedaj boš tudi v tisti uri, kjer vsi zemeljski prijatelji ne morejo pomagati, veselo klical: „Gospod je moja luč in zveličanje moje; koga se bi bal? Gospod je pokrovitelj ali varh mojega življenja, pred kom se bom tresel?“ (Ps. 26, 12.)

4. Ker danes o narobe skerbeh govorim, moram med nje šteti tudi djanje in gnanje tistih ljudi, ki se toliko z zadevami in rečmi svojega bližnjega pečajo, toliko za djanje in nehanje bližnjega marajo, da na se in svoje zadeve zabijo. Ali se ne godi pogostoma in rado, da na napake, pregrehe, zadeve, gospodarenje, otroke, posle itd. našega bližnjega z vso skerbjo gledamo, in dobro vemo, kako bi se imel v tej ali uni reči zadržati, samih sebe, naše družine in naših potreb in pomanjkljivosti pa ne vidimo! Ali ni narobe skerb, za druge si prizadevati, sam na se pa pozabiti? Takemu djanju in znanju velja stara prislovica: „Pometaj najpred pred svojimi durmi.“ Še ostrejši svari Jezus: „Kaj vidiš pezdir v očesu svojega bližnjega, bruna, ki je v tvojem očesu, pa ne vidiš? Hinavec, izderi poprej bruno iz svojega očesa, in potem glej, da pobereš pezdir iz očesa svojega bližnjega.“ (Luk 6.)

Sklep.

Ljubi kristjani! Skerbi so vsakemu človeku na svetu odmerjene, to, da jih marsikteri posebno obilno ima, skerbi za živež, za potrebe vsakdanjega življenja, za se, za družino, in kakor vsak sam najbolj ve. Prevzami veljno težki jarem svojih vsakdanjih skerbi, misli, da je tako božja volja; zaupaj vselej na Boga, zakaj njemu je skerb za te.

Pri vseh svojih skerbéh ne zabi nikoli na prvo in najimennitnejšo skerb, sveto skerb za dušo svojo, za živo vero, za gnado in milost božjo, za lepo življenje po postavi božji! Ali kakor Jezus pravi: „Iščite najpred božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo.“ Bodi zvest v svojem stanu, pravičen, dobrotljiv, pošten, dajaj Bogu, kar je božjega in bližnjemu, kar je bližnjega — potlej se pa izroči zaupljivo Bogu, — njemu je skerb za nas. On, ki ptice pod nebom živi in lilije na polju oblači, ali bo ta mar nas zapustil? Saj nebeški Oče ve, česar potrebujemo. Ne zapuščajmo njega, tudi on nas ne bo zapustil! Amen.

Pridiga za XV. pobinkoštno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko l. 1833.)

„Glej! tedaj so merliča nesli, edinega sina svoje matere.“ (Luk. 7, 12.)

V v o d.

Kar smo dostikrat sami videli, od česar smo že dostikrat čuli, od tega, namreč od smerti, nam tudi današnje sv. evangelije pravi rekoč: „Tedaj so merliča nesli iz mesta, edinega sina svoje matere, ki je bila vdova.“ — Kar smo pri drugih videli in o drugih čuli, to se bo tudi z nami zgodilo; prej ali slej bomo tudi mi umerli. Pa kako bomo umerli? Ločitev od te zemlje je zavoljo tega prevelikega pomena, kakor da ne bi v svojih živih in zdravih dnevih pogostoma na njo mislili, zlasti ker nas tudi sv. pismo opominja: „Vse svoje žive dni misli na poslednje reči, o človek, in nikdar ne boš grešil.“ Jes menim, da bi jako dobro učinili, ko bi vsakokrat, kedar k spovedi gremo, tista duhovna opravila, med katerimi se človeško truplo v zemljo spravi, dobro premislili ter si je v spominu ohranili; zakaj ravno s takimi običaji, kakor naši bližnji, bomo se tudi mi pod črno zemljo spravili, in ura, ko bomo na božjo pravico šli, je morebiti bližej, kakor si mislimo.

Moj današnji namen je torej, vam mertvaške običaje sv. katolijske cerkve razložiti, in sicer

1. tiste običaje, ki se opravljajo pred pokopom.
2. tiste, ki se na cintari (pokopališču) godijo in pokop nasledujejo.

Ta nauk pa začnem v imenu Jezusa, ki je mladenča v Najmu od smerti vzbudil, in ki bo na sodnji dan tudi nas iz groba poklical. Bodite pripravljeni!

I. del.

Pred pokopom se marsikaj z merličem godi, kar je našega premišljevanja vredno:

1. V hramu (hiši), kjer merlič na božji pravici leži; 2. na sprevodnem potu.

1. Kakor berž je duša svoje truplo zapustila, se merličevo truplo umije. Ali veš, kaj to pomenja? To umivanje te opominja

a) da moraš čist pred Boga na sodbo iti, ker sv. evangelist Janez očitno pravi, da ne bo nič omadeževanega v nebeško kraljestvo prišlo. Umij se tedaj kerščanska duša o pravem času v sv. pokori, da se boš zamogla čista pokazati pred Gospodom Bogom v nebesih. — Ali tudi truplo merličevo bode na sodnji dan živo iz groba vstalo ter si nebeško veselje na večne čase zavživalo. S tem umivanjem se tedaj

b) truplo že zdaj za dan vstajenja očisti, ker, če mi ljubimo pri posvetnem gostovanju telesno lepoto in snago, kolikor bolj moramo merliče snažne pripraviti, ki se bodo na sodnji dan pred Jezusom Kristusom tudi s svojim telesom pokazali, ter, če bodo pravični, pri nebeški mizi sedeli.

Kedar je truplo umito, obleče se mu bela oprava (srajca), ki tudi žive ljudi uči, da bi človek, ki je pri sv. kerstu srajco nedolžnosti na se vzel, moral tudi nedolžen ali vsaj v sv. zakramentu pokore opravičen dedič nebeškega kraljestva iz tega sveta iti. Sv. evangelist Janez nam spet pravi, da bodo nedolžne duše v belih oblačilih za jagnjetom božjim hodile. Sodoma in Gomora pa bote ložej na sodnji dan prestale, kakor kerščen človek, ki toliko v božji cerkvi Jezusa Kristusa prijetih dobrot zatere. — Ali ne samo z belo srajco se mertvec opravi, ampak obleče se mu še njegova po spolu navadna obleka, naj bi žive opomnil, da mora vsak na božjo sodbo idoč poleg sv. kersta z dobrimi deli opravljen biti, in kakor sv. apostelj Pavelj veli, „mora Kristusa obleči.“

Potem ko je truplo skozi 48 ur vsemu ljudstvu očitno izpostavljeno, in se vidi, da je mrtvo lice brez lepote, jezik brez besede, glava brez volje, noge in roke brez gibanja, da začnejo kosti in meso na gnjilobo opominjati, tedaj položijo sosedje in prijatelji merliča v leseni hramec, v ozko leseno hišico. To pa se zgodi na našo tolažbo.

Na lesu nam je namreč Adam z Evo nebesa zapravil, ali na lesu, na sv. križu, nas je tudi Kristus odrešil. Če si mi v tej leseni hišici pod zemljo v trdni veri na Jezusa Kristusa počivamo, bode nas On za svoje spoznal in k novemu veselemu življenju vzbudil, kakor se vejica od zelenega drevesa odlomljena in v zemljo vsajena k novemu življenju ozeleni. S to tolažbo si grejo merliči v lesu pod zemljo pokoja vživat.

Zdaj pa pride duhovnik, da merliča na mertvaško mesto spre-

vaja. On poškropi na nosilih ležeče truplo z blagoslovljeno vodo in ga pokadi z blagoslovljenim dišečim kadilom, ker je skerbna želja sv. katoliške cerkve, da bi se merličeva duša od grehov očistila in z nebeškim duhom okrepila. In da bi se dalje učili, da moramo v ponižnosti Boga za usmiljenje prositi, zato duhovnik na glas zapoje Davidovo pesem: „De profundis clamavi ad te Domine itd.“ to je „Iz globočine kličem k tebi, o Gospod! Gospod, usliši moj glas.“ Ja, globoko je grešna zemlja pod nebom, ali še globlje je pekel od svetega raja. Kteri v tem trenutku okoli merliča stopijo, naj mu z mešnikom vred iz globočine ponižnega serca prosijo za nebeško življenje; naj prosijo, da se izogne peklu, iz kterega se ne more nihče več oteti, v kterem je več en joč in škripanje z zobmi.

Če merlič čuje to molitev, ki se pred njegovim nekdanjim hramom opravlja, na uni svet, kaj si more misliti? Kteri je pravično živel, se veseli, da od bližnjih ne potrebuje veliko pomoči, ker njegova dobra dela ga spremljajo in pri Bogu v nebesih priporočajo. Ali joj tistemu, ki krivičen umerje; on mora zdihovati: O da bi bil jes svoje žive dni dobro molil! O zakaj si nisem sam pomagal! Zdaj moram na ptujo pomoč čakati, katero bo mi še morebiti pravični Bog za kaznen moje vnemarnosti zaverigel! — Preljubljene duše! da vam ne bo treba po smrti takega žalostnega zdihovanja, bodite že zdaj taki, kakoršni bote na unem svetu želeli biti.

Kakor berž so molitve opravljene, vzdigne se križ Kristusovega terpljenja in kaže cesto na pokopališče. Križ pa se pri mertvaških sprevodih zato kakor bandera naprej nese, naj bi ljudje spoznali, da je merlič, ki se na pokop spravlja, imel Jezusa Kristusa za svojega vojvoda, od kterega bo tudi plačilo za svojo službo prejel. Med tem se ganejo zvonovi, ki žive opominjajo k goreči molitvi za mertvega, in tudi naznanjajo, da bo enkrat trobenta sodnjega dneva tako vse ljudi k sodbi klicala, kakor smertni zvonovi zdaj mertvaško truplo od hrama (hiše) kličejo. Tudi svetila se na vsakem kraju nosil užgejo, ne merliču, temuč v dokaz, da je naša terdna vera in goreča želja, naj bi njegova duša na unem svetu v večni luči živela in pri nebeških vratih Jezusu Kristusu tako z lučjo dobrih del nasproti prišla, kakor je bila pri luči sv. kersta obljubila.

Zdaj nastane tihi glas: Vzdignite! vzdignite! in merlič se nese od hrama (hiše), v kterega se ne bo nikdar več povernil. Ja, moj človek! tvoja postelja ostane; tvoja oprava, tvoj denar, tvoj hram (hiša), tvoje blago ostane, le ti moraš oditi na dolgo večnost. Gredoč pojejo mešniki in cerkveni služabniki: „Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam,“ to je: Usmili se me o Bog, po svojem velikem usmiljenju usmili se me.“ Tvoj mož, tvoja tovaršica, tvoji otroci, tvoji bratje in sestre se jočejo; ali kmalu bodo njih solze posehnile. Mnogim, kterim solze oči močijo, je

bolje smeh, kakor joč na misli. Eni po poti šepečejo, mesto da bi za tebe molili; drugi ogovarjajo tvoje življenje, spet drugi grajajo tvoje slednje sporočilo. Nesejo te morebiti mimo tiste hiše, v kateri si dostikrat svojo gleš in svojo pravičnost zapravljal; tvoji nemarni tovariši ti sicer na pokopališče pot posodijo, ali kaj ti pomaga njihovo prijateljstvo, ker moraš zavoljo njih na veke nesrečen biti. O svet! kako si goljufiv! Kako prazna je tvoja sreča! doprinašajmo torej z blagom, ktereга imamo, dobra dela usmiljenja, delajmo dobrote siromakom in drugim ljudem. Ne zanašajmo se na druge ljudi, ker vsak mora sam za se račun dajati; samo na Boga Očeta in Jezusa Kristusa zaupajmo, ki bo v večnosti naš najbolši prijatelj in naš usmiljeni sodnik, če smo mu le na tem svetu s spolnovanjem njegovih sv. zapovedi svojo ljubezen skazovali.

To se godi, preden se truplo v grob dene; zdaj pa še hočemo tiste običaje premišljevati, ktere sv. cerkev z merličem na pokopališču opravlja.

II. delu.

Na pokopališču, na kraju smertnega pokoja, mešnik najprej jamo blagoslovijo, v katero se mrtvo truplo do sodnjega dneva shrani. Če se pa zemlja blagoslovi, v katero se tvoja gnjilad dene, koliko bolje bi ti moral vse žive dni samega sebe posvečevati, ker je tvoje telo živi tempelj sv. Duha. Zato blagoslovimo vsak dan svoje hrame z molitvami in z dobrimi deli; blagoslovimo svoje telo in dušo večkrat v letu s sv. zakramenti pokore in rešnjega Telesa. Če nas potem tudi z naglega smert doleti, bode zemlja po našem truplu blagoslovljena, kakor tista mesta, kjer so mučenci svojo kri prelili.

Na to, ko se truplo v zemljo devlje, molijo mešnik: „Sume terra quod . . .“ „Vzemi zemlja, kar je tvojega; Bog naj vzame, kar je njegovega“. Zemlja vzame pred očmi vsega ljudstva svojo lastino, piravo truplo; ali bo pa tudi Jezus vzel dušo za svojo nevesto? Duša dohaja tistemu, kteremu je služila. Če smo v milosti božji živeli in svojega stana dolžnosti dopolnjevali, tedaj bo Zveličar našim dušam rekel: „Ti dobri in zvesti hlapec (dekla) itd.“ Takim se ni treba smerti bati. Ali joj nam! če smo samo svetu služili, samo dopadenje ljudi iskali in hudiča boljše kakor Boga poslušali. Naj duhovnik, kolikorkrat hoče, duše Bogu priporoči, Bog jih vendar ne bo v nebеса vzel, ampak ostro njim bo rekel: „Poberite se od mene, ki ste krivico delali.“

Zdaj leži truplo v grobu in mešnik tri lopatice zemlje na trugo veržejo rekoč: „Memento homo! quia etc.“ „Spomni se človek, da si prah, in da se boš v prah spreobrnil.“ Dobro si zapomnite, da smo prah. In če smo prah, zakaj se tako visoko nosimo, zakaj se črez endruga povišavamo? Nam težko dene, kedar mi raz-

žaljenje prejmemo; in kaj se vendar nad nami drugo razžali, kakor prah oživiljen od Boga, ki pregrehe tako rad odpušča. — Naše truplo se bo enkrat v prah razsipalo, zakaj tedaj črez red za-nj skerbimo? Vsak izmed nas more s poterpežljivim Jobom reči gnjilobi: Ti si moj oče; in červom: vi ste moja mati in moje sestre. Mislimo na to večkrat, da nismo drugega, kakor prah, in greh bo zgubil svojo moč.

Po zadnjih mešnikovih molitvah veržejo ljudje, posebno zlahta, prijatelji, sosedge in znanci, grudico zemlje v grob merliču za slovo, s tem dajo na znanje, da so pripravljeni merliču dela usmiljenja skazovati in mu vse želje spolnovati, ktere je na smertni postelji razodel; ker, ko zemljo veržejo v grob, rečejo: „Bog mu daj večni pokoj, in večna luč mu naj sveti.“ Človek pa ima le tedaj popolnoma pokoj, če se mu vse po volji izide. — Če tedaj hočeš, ti žena, da bo tvoj mož imel v grobu pokoj, tedaj dobro gospodinji, lepo otroke odgajaj, ktere ti je na svetu zapustil, bodi sramožljiva, nikdar mu svojega serca celo ne odtegni, čeravno se v cerkvi z drugim zaročiš. Spolni pri čistem njegovo pravično voljo. Ravno tako stori, ti mož, svoji pokojni ženi.

Otroci! če hočete, da bi vaši stariši pod zemljo pokoj imeli, molite za nje. Pomislite, da so tudi oni vam tolikokrat na pomoč prišli; povračajte njim zdaj, ko oni morebiti veliko pomoči potrebujejo. Poslušajte, kako vas oni s poterpežljivim Jobom kličejo: „Vsmilite se, vsmilite se me, konči (vsaj) vi, prijatelji moji.“ In kateri prijatelji bi si morali bolje pomagati, kakor otroci in stariši. Vi bi njim pa mir v grobu motili, ko bi se sovražili zavoljo blaga, kterega so vam stariši zapustili, ali ko bi s tem hoteli obogateti, kar so oni sebi na pomoč in tolažbo na sveta opravila sporočili. Bodite pridnega zaderžanja, da bogaboječi oče in mati v nebesih ne bodo od vas hudega glasa dobili. Bodite pridnega zaderžanja, da ne bote starišem na unem svetu muke povečali; ker bi si morali znovič oponašati, da ste zato tako lagodni, ker vas niso bolje v strahu božjem držali. Glas o pridnem otroku je menda tudi v peklu hladna tolažba.

Hočete vi vsi, da bi vaši sosedge, prijatelji in znanci v grobu imeli stanoviten pokoj, tedaj govorite o mertvih samo dobro; za svoje grehe so itak že odločeno sodbo prejeli, med tem ko še nas smertna ura in božja pravica čaka.

Slednjič se jama z zemljo spolni in iz nje verhec naredi ljudem v spomin, naj bi se z daleka spominjali, kedar mimo gredó, da človek na zemlji nima stanovitnega obstanka; naj bi si k sercu jemali, da so v grobu tudi bogatci brez dodrih del siromaki, da so ondi oblastniki s kmeti ene verste, in da bo v nebesih le tisti velik imenovan, ki z besedo in izgledom bližnje na dobro napeljuje.

In preden pokopači grob zapustijo, postavijo nad merličevo glavo znamenje sv. križa, ki ljudem pravi, da v tem grobu spi človek, ki je v svojem življenju in v smertni uri največe zaupanje

imel na Jezusa Kristusa, ki je na križu za ves svet umerl. — Da! Jezus Kristus bodi naša največa tolažba v življenju in smrti. On pravi sam od sebe: „Jes sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, bo živel, akoravno umerje.“ (Jan. 11, 25.) Če mi to verujemo in po njegovi sv. zapovedi živimo, bomo z Jezusom na večne čase živeli; ali križ na grobu ne bo nič pomagal, če pod križem leži sovražnik Kristusov, namreč neveren in nespokorjen grešnik.

Sklep.

Zdaj smo spregledali vse mertvaške običaje. Kar smo danes storili, storimo za naprej večkrat. Kakor vsako leto svoje godovno obhajamo, tako obhajajmo tudi vsako leto svoj sprevodni spomin. Ali na kakošni način naj bi se to zgodilo, ker ne vemo ne ure ne dneva svoje smrti? Tako ljubljani! Kdor tako živi, da si upa vsak dan umreti, ta po pravici vedno svoj sprevodni spomin obhaja; ker ena ura bo vendar gotova, v kateri bomo svet zapustili. Dobro za tistega, ki more s sv. apostelnom Paveljnom reči: „Jes vsak dan umerjem“, namreč v svojih mislih, v svojem sercu. Čeravno mi našega smertnega dneva ne vemo, Bog ga vendar ve; zato darujmo vsako leto naši smertni uri na spomin eno spoved in eno sv. obhajilo s tako pripravo, kakor da bi to sv. opravilo bilo slednje v našem življenju. Kličimo tudi vse svetnike na pomoč, posebno pa sv. Jožefa patrona bolnikov in devico Marijo, mater vseh kristjanov; priporočujmo se njihovi priprošnji; tako bomo vedno k smrti pripravljeni in bomo dobro umerli. Amen.

Pridiga za XVI. pobinkošno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko, l. 1851.)

„Vsak, kateri se povišuje, bode ponižan,
in kdor se ponižuje, bode povišan.“
(Luk. 14, 11.)

Vvod.

Jezus je bil, kakor nam sv. evangelije pravi, pri obedu nekega farizeja. Na katerem mestu je neki ondi sedel? Ne na prednjem, ktero bi njemu dohajalo; ker spodobilo bi se pač, da bi on na prednjem mestu sedel, ki je bil pred očmi sogostov vodeničnega človeka ozdravil in tako svojo božjo moč in oblast razodel. Drugi gostje bi si morali za veliko čast rajtati, če bi smeli poleg njega

obedovati. — Ali pri tej mizi so se znašli ljudje, ki so posebno čast iskali, in taki ne pustijo nikomur drugemu časti. Poprek pa je svet že tak, da pravega zasluženja ne počasti, ampak ga rajši nazaj stavi.

Sicer pa Jezus te časti prednjega mesta pri mizi tudi ni iskal, ampak je bil vsikdar in povsodi iz serca ponižen. On je vsikdar pokazal, da je prišel na zemljo, naj bi drugim postregel, ne pa da bi drugi njemu stregli. Jezus je tedaj tudi pri tej mizi bolje zadej sedel in po prednjem torišču ni hrepenel. Ali ker je zapazil, kako skerbno so drugi prednja mesta iskali, je pri tej priliki dober in potreben nauk povedal rekoč: „Če si k obedu povabljen, ne vsedi se hitro na prvo mesto; ker, kdor sam sebe povišuje, bo ponižan.“ S temi besedami nam Jezus vsem priporoča ponižnost in pametnost; pa nas tudi opominja, da bi se štimanosti in gizdosti izogibati morali, — se ve da ne samo pri obedu ali pri goščenju, ampak vsikdar in povsodi, ker ponižnost je vsaki čas in pri vsaki priliki naša neopustljiva dolžnost. O čemur je Gospod Jezus svojim poslušalcem pri mizi govoril, od tega hočem tudi jes vam govoriti; hočem vas opominjati, da bi se gizdosti izogibali. Gizdost je res tako ogavna in razžaljiva, za kristjana tudi nesposodobna in tako škodljiva, da je vredno te dušne gnjusobe se izogibati. To opominjanje pred gizdostjo bo danes moj nauk. — Poslušajte moje besede v imenu Kristusovem!

Razlaga.

1. Gizdav ali štiman človek je že sam na sebi ogaven, če tudi ž njim nikakega posla nimaš. — Gizdavec je lastne hvale poln; on od ničesa rajši ne govori, kakor od samega sebe. Samega sebe in svojo gleš čez red v lastni hvali povzdiguje. On sam odkriva svoje imenitne in dobre lastnosti; on pripovedava, kako bližnje presega; on se ponaša s svojo spretnostjo, s svojim bogastvom, s svojo močjo, in s tisto častjo, katero pri ljudeh zavziva.

Že iz njegovega lica je spoznati, da le samo sebe porajta. Njegov hod, njegova nošnja, njegovo krivljenje z rokami, vse njegovo zadržanje svedoči, da je poln napuha. On želi, naj bi ljudje spoznali, da je časti željen. To pa je ogavno in merzko. Zato pa pravi sv. Bernard: „Zunanja gizdost tvojega oblačila in zadržanja je znamenje, kako gnjusen si v svojem sercu.“ — Kdo more tudi gizdavca ali štimavca brez bretenja pogledati ali poslušati? Nihče ni rad v njegovi bližini, in ljudje od njega pravijo: ta človek smerdi same gizdosti, samega napuha. Tega mu sicer ravno nazočemu ne pravijo, ali mislijo si tako, kedar so pri njem, in zgolčijo (govorijo) si to, kedar so dalje od njega.

Zapomni si to moj kristjan! Ti si gubiš svoje poštenje, kvariš

svoje lepe navade ali lastnosti; ti se nikomur več prav ne dopadaš, kakor berž začneš gizdav biti. Bodi drugači kakor koli lep, kakor koli bogat ali učen, če si gizdav, tedaj si pokvarjen. Ljudje ti tvojih imenitnosti sicer ne jemljejo, ali oni se te izogibljejo in te zaničujejo. Oni velijo: Ta človek bi bil drugači jak, bogat, razumen, ali ker je tako gizdav, ga nihče ne more terpeti. — Gizdost ali štimanost je namreč ravno tako ogavna, kakor mezolasto lice; je podobna červu, ki lepo jabelko znotraj sčervivi; ali pelinu, ki najboljše jetvino zbridi in brez teka napravi.

2. Gizdavec ali štimanec pa je tudi razžaljiv; on lahko druge razdraži, ker njegov najljubši posel je, bližnje soditi, zaničevati in psovati. On vse pregraja in hoče, da bi njegova beseda povsodi največ veljala; svoje bližnje z ozkim okom gleda; njihovo delo in zaslužnje malo porajta, meneč, za nje je vse dobro. Vsaka nedolžna beseda od bližnjega ga zamore svaditi, ali oni bi morali od njega največe zarobljenosti prenašati. V svojem napuhu bližnjega niti ne pozdravi in marsikteremu reče: Ti si meni premalo; s teboj še ne govorim. — Kako žaljno je tako zadržanje? Ali ima kateri človek, bodi kdor koli, k temu pravico? Sme kdo svojega bližnjega mučiti? — mučiti s praznim povišanjem samega sebe; mučiti s prevzetnostjo, ki se na piravo palico opira? — Spametovajte se toraj, kedar vas skušnjava obide, da bi postali štimani ali gizdavi. Dober človek si ne upa gizdav ali štiman biti. Kdor je gizdav, nima dobrega serca, pa tudi nima nobenega pravega prijatelja. Prilizavce pač zna imeti, pa le tako dolgo, dokler jim z jedjo, pitvino in s penezi (denarji) nagaja; ali pošteni ljudje se ga izogibljejo, ker jim je njegova gizdost ali štimanost na težavo.

3. Gizdost ali štimanost se za kristjana najmenj spodobi. Kristjan biti in se visoko nositi, se tako vjema, kakor noč in dan. Gizdavec ne pozna svojega gospoda in Odrešenika Jezusa in tudi nima njegovih misli. — Glej! tvoj Zveličar se pri mizi zadej vsede, ti bi pa hotel povsod prednji biti in se črez druge povzdigovati? Tvoj Zveličar se je dal psovati, v obraz klopouškati, in v lice pljuvati, ti pa si same gladke hvale željen? — Tvoj Zveličar je svojim učencem noge umival; ti pa hočeš, da bi te bližnji na rokah nosili? — Tvoj Zveličar gre bos po ostrem križevem potu na goro Kalvarijo, da bi tebe odrešil; ti pa hočeš gizdav na telesu in v obilnosti svetske časti živeti? — Jezus je svojim učencem ostro naročil, da se ne bi drug črez drugega povzdigovali; on jim veli: „Kdor hoče biti med vami prvi, naj bo vseh postrežnik.“ — Ti moj človek! se na tak način sam iz kerščanske občine izkleneš, če hočeš več biti, kakor za res si; če se hočeš črez svoje bližnje povzdigovati. — Kristus je skoz smert na križu svojo neskončno ponižnost pokazal; če smo tedaj mi gizdavi, je to toliko, kakor da bi nas križanega in ponižnega Jezusa sram bilo.

Na kaj bi se tudi človek opiral, kaj bi se visoko nosil? S čim se ima štimati? Morebiti se ima štimati s svetskim blagom in bogastvom? Ali vsem vam je znano, da je včasih tisoč vročih srag in solz potrebno, preden se eno ali drugo blago vkup spravi, in kedar je že spravljeno, je drugoč tisuč in tisuč skerbi potrebno, da se ohrani. Vsem vam je znano, da svetsko blago k mnogim krivicam in razuzdanostim priliko daje. Vsem vam je znano, da se svetsko blago mora po smerti zapustiti. Vsem vam je znano, kar Kristus od bogatinov pravi rekoč: „Ložej bo šla kamela skoz iglino uho, kakor bogatec, posebno kateri je krivičen, v nebesa.“ Sv. apostelj Pavelj pa pravi: „Če imamo jesti in oblačilo, bodimo zadovoljni.“ Srednji stan, ne bogat in ne ubožen biti, je najpravejši; zato je tudi Kristus na zemlji bil siromaškega stana, in dosti svetnikov je prostovoljno bogastvo zapustilo in si uboštvo izvolilo. — Človek se tedaj z blagom ne more štimati. Ali se pa more štimati z lepim oblačilom? To bi bilo najbedastejše. — Kedar je človek začel obleko nositi? Ko ga je greh spotil, da je nag. Oblačilo nas torej opominja na greh Adama in Eve, ki je čez ves človeški rod nevoljo spravil. Mi imamo tedaj pri pogledu našega oblačila vzrok žalovati, ne pa se štimati; najmanje pa imamo vzrok z obleko grešiti ali bližnje v greh zapeljevati.

Ali se človek more štimati zavoljo bistro pameti in učenosti? — Smo si mar te dari sami dali? Ne, od Gospoda Boga smo jih dobili. Sv. apostelj Pavelj veli: „Človek! kaj imaš, česar nisi dobil, in če si dobil, zakaj se ponašaš, kakor da ne bi bil dobil.“ In jes pristavim: Ne štimaj se z bistro pametjo in učenostjo, človek! ker, čim več darov si dobil, tim veči in ostrejši račun boš tudi pri Bogu imel.

Ali se more človek štimati s telesno lepoto in močjo? O slaba stvar! božji duh te je oživel, in če Bog hoče, še danes se v prah razsiplješ.

Ali bi se s čim drugim mogel človek poštimati? Morebiti s svojimi dobrimi deli? z lepimi čednostmi? Ne, ker brez ponižnosti ni dobrih del, ki bi se Bogu dopadle in bile v večnosti plačila vredne. Brez ponižnosti ne velja milošnja, če jo le zavoljo človeške hvale doprineseš. Brez ponižnosti ne velja molitev, če je gledé na svoje grehe ne opravljamo. Brez ponižnosti so vsi posti zastonj, če svojih grešnih želj in misli ne utolažimo.

Vera nas ostro od gizdosti in štimanosti vrača, ali kristjani vendar v njo jako silijo. Eden se hoče čez drugega vzdigovati; siromak se hoče oblačiti, kakor se oblači bogatec; kmet hoče tako opravo imeti, kakoršno imajo mestni ljudje. Zdaj skoro ni razločka najti med blapcem in gospodarjem, med deklo in med gospodinjo. Že v najmlajših letih so misli naše mladine samo na lepo in gizdavo opravo naverte. Čelarno se posebno ženski spol spregledava; vsaka nova šega se poželj, in če je stariši ne morejo spraviti, je

svaja in vernjeka v hramu (hiši). Tudi v cerkvi so večidel oči na opravo žensk obrnjene; zato so pridige in kerščanski nauki zastoj. — Taka gizdost pa tudi mladino na dosti grehov in krivic napelje: dosti tatvin se zavoljo gizde zgodi; dosti dolgov se zavoljo gizde napravi; nektera duša zavoljo gizde nedolžnost zgubi; dosti ljudi zavoljo gizde v uboštvo in siromaštvo pride. — Gizdost človeško serce celo spreoberne. Gizdava deca so okorna in očeta in matere ne spoštujejo; so tudi nehvaležni. Gizdavci ne poznajo poštenja in vsako zapoved zametavajo. — Toda

4. gizdost se že na zemlji od Boga jako kaznuje. — Tisti duhovi, ki so bili nekaj angelji in zdaj niso več, so zavoljo tega tako globoko in tako strašno padli, ker so se čez samega Boga vzdigovali. Tisoč in tisoč let je že preteklo, in še zdaj zdi-hujejo v zaverženosti. Nekaj so bili žlahtni in zveličani; zdaj pa so od Boga zaverženi, na veke za nič porajtani. „Kdor sam sebe povišuje, bode ponižan.“

Kaj je Adama in Evo iz paradiža pretiralo? Sama sta se povišala; hotela sta biti kakor Bog, zato sta bila ponižana. — Babilonski kralj Nabuhodonor je bil močnejši, kakor katerikoli drugi kralj, ali moral je sedem let v lesih kakor vol živeti in travo jesti. Kaj ga je tako daleč spravilo? On je Boga zapustil in sam sebe čez red povzdigoval, zato je bil ponižan.

Herodeža kralja, ki je Kristusa zasramoval in Jakoba starejšega ob glavo djati dal, so červi pri živem telesu pojedli, ker ni dal Bogu časti in je bil štiman. „Kdor sam sebe povišuje, bode ponižan.“

Absalona, štimanega sina kralja Davida, ki je hotel očetu kraljestvo vzeti, je nad grobom kup kamenja pokrival in njegovo sramoto oznanjeval.

Amon je vsem židovom pogubo pripravljal in se čez vse ljudi povzdigoval; pa potem je bil na 50 lakti visoke vislice povzdignjen in pred vsem svetom zasramovan.

In v naših časih Napoleon Bonaparte, mogočni francoski cesar, kteremu je svet pretesen bil, na slednje ni imel toliko lastne zemlje, da bi se v njej njegovo truplo pokopalo. „Kdor sam sebe povišuje, bode ponižan.“

Tako se še današnji dan godi. — Nekteri se v nesreči prevzame in druge zametava; pa počasu pride v tako silo, da pride k tistim pomoči prosit, ktere je poprej zaničeval.

Sklep.

Torej, dragi moj! nikdar se ne veseli in ne posmehavaj, če tvoj bližnji v nesrečo ali sramoto pade, in ne napihavaj se, kakor da bi ti boljši in pravišniši bil mimo drugih; ker že dostikrat se je zgodilo, da se je taka štimanost na sramoto spreobrnila. — In

kedar taka štimanost v sramoto pride, tedaj se serca bližnjih razode-nejo; tedaj se čemer in zavist pokaže; tedaj sovražniki v roke pokajo in pravijo: prav mu bodi! — In take besede gizdavca po dvojno žalijo in ponižujejo. Prav ni, da se ljudje nesreči bližnjega posmehavajo, ali to je za štimanca kazen božja, ker Bog veli: „Kdor sam sebe povišuje, bode ponižan.“ In občinska pravoč je: „Kdor druge zaničava, je sam zaničevanja vreden.“ — Bodimo torej ponižni; ker štimancem se Bog ustavlja, ponižnim pa milost deli. Amen.

Pridiga za XVII. pobinkoštno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko.)

*v Topol. na 12. ned. po
bink. 24/8 879*

„Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli; svojega bližnjega pa kakor sam sebe.“ (Mat. 22, 37, 39.)

V v o d.

Med tisoče in tisoče ljudi, ki na tem svetu prebivajo, je potrebna neka vez, ktera človeka k človeku priklenja. Zato je stvarnik, ko je našega prvega očeta živega iz svojih rok spustil, njega z gorečim občutkom proti njegovemu bližnjemu navdihnili. Ta občutek se veli ljubezen, in ta ljubezen je vez celega sveta. — Mi vsi hočemo veselo živeti, ali brez ljubezni je pod solncem žalostno prebivanje. Kdor ne more ali kdor ne sme ljubiti, nima pomoči, nima prijatelja in zato je nesrečen na tem svetu. Njemu se godi, kakor drevesu na suhi samoti. Človeška moč je slaba ter potrebuje dostikrat pomoči svojega bližnjega. Pride beteg (bolezen), pride hišna nevolja, truplo je bolno in duša je žalostna zavoljo trupla, ktero nesreča tišči — takrat potrebuje ubogi človek prijatelja, takrat potrebuje ljubezni bližnjega. Ah! kaj bi nevoljni človek začel, ko bi se proti njemu ne vzbudila ljubezen v smilečnih dušah. Ali ljubezen, ta hči nebeškega Očeta, ona užge serca naših bližnjih, da nam na betežni postelji strežejo, v hišnih nevoljah pomagajo in našo žalostno dušo tolažijo; ona vse posvetne stvari v edinost spravi, da so kakor veriga, v kateri se gliva za glivo derži. Ljubezen je tedaj na svetu potrebna, in kjer je ona, tam se serce na serce pritiskne, tam so vsi za enega in eden za vse, tam gre delo hitro od rok, ker je v vseh ena volja; tam je veselje bivati, ker tistim ljudem pošlje Bog mir in pokoj. Zavoljo tega moji kristjani, ima naš Zveličar Jezus Kristus ljubezen za največo postavbo, zakaj ta

postava je temelj vsega človeškega bitja, in zavoljo tega nam on v današnjem sv. evangelju zapoveda, da imamo najpred Boga ljubiti iz vsega serca, iz vse svoje duše in iz vse svoje misli, potem pa svojega bližnjega, kakor sami sebe.

Zakaj pa imamo Boga ljubiti, vam pokažem v I. delu; in zakaj imamo svojega bližnjega ljubiti, vam pokažem v II. delu. — Imejte malo potrpljenje!

I. del.

Kaj sem jes in od kod sem? Takošno pitanje si mora slednji naložiti, kteremu svetla pamet proti nebesom pot kaže. O umerjoči popotnik tega sveta! ti nisi od samega sebe, tudi ne od kake druge posvetne stvari; ti oživljeni prah, pahanje nesrečnega in srečnega vetra na tem svetu! ti si delo nezmerno velikega in mogočnega mojstra, ki se Bog imenuje. Premisli to, poklekni in se temu Bogu zahvali. On je poprej solnce luč dal, mesec na povetrisče postavil, zvezde na nebu obesil, zemljo iz ničesa stvaril in jo z vsem živžem oskerbel — tedaj še le je človeka živega, iz praha stvarjenega k neumerjočemu prebivalcu nebeškega kraljestva povzdignil; on ga je s pametjo, z razumom in s prosto voljo okinčal in za gospoda črez celi svet postavil. — Kristjani! tega pervega človeka, kterega je Bog stvaril, smo mi otroci. Bog je tedaj tudi naš oče in mi smo njegovi otroci; on je naš stvarnik in mi smo njegove stvari. — In kaj je otrok svojemu očetu dolžen? Sami sebe poprašajte, in našli bote, da očetu dohaja ljubezen in hvaležnost. Pervi vzrok, zavoljo kterega mi moramo Boga ljubiti je tedaj ta, ker je on naš stvarnik.

Pa ne samo naš Stvarnik, on je tudi naš dobrotnik. On pusti solnce sijati črez hude in dobre; njegov dež rosi na brumnega in malopridnega, njegova zemlja preživlja male in velike, mlade in stare, visoke in bogate, pravične in krivične; tudi siromaka na cesti on oskerbuje z vzbujenjem človeškega usmiljenja.

Ker je Bog vir vsega veselja, nam tudi on veselje na tem svetu daje. Za nas namreč na zelenem travniku rože cvetijo, za nas v vročih dnevih hladni vetri pihljajo, za nas svetle zvezde bleškečejo, za nas slavič svojo sladko vižo poje, da bi naša duša, če je žalostna, žalovanje pozabila, in se drugoč sveta veselila. Ali vse te dobrote še so male proti eni, ktero vam zdaj razložim. — Veselite se, veselite se, kristjani, mi smo neumerjoči! to je, če se naša duša trupla loči, tedaj bo samo truplo mertvo in razpadljivo, duša pa se bo od zemlje vzdignila više zvezd, mesca in solca v prebivališče večnega Boga; zato še enkrat rečem: veselite se, veselite se, da smo neumerjoči, ker neumerjočnost naše duše je največa dobrota. — Ko bi naša duša s truplom umerla, tedaj ne bi brumni, ki si na tem svetu malo dobrega vžijejo, nobenega zaslu-

ženja od svojih nadlog imeli, in hudobni bogatci bi na zemlji v nebeškem veselju plavali. Ali po smerti bo brumna duša obdarovana z večnim gledanjem božjega obličja, malopridni pa bo večno peklino nečiste vesti občutil. Neumerjočnost naše duše je tedaj največa dobrota, Bog pa je naš največi dobrotnik, in zavoljo tega zasluži, da ga mi iz celega serca ljubimo.

Preden pa vam tretji vzrok povem, odprite svoja serca, in ponižao občutite svojo niskost. Bog je brez vsega madeža, mi pa smo grešniki, on je visok črez vse visokosti, mi pa v dolini solz živimo in vzdihujemo proti nebu; on je v svoji čistosti svetlejši kakor solnce, mi pa smo proti njemu, kakor polnočna tema proti dnevu; on je sama dobra volja, mi pa dostikrat nosimo hudobne misli v persih skrite. Aleluja! aleluja! Bog je najsvetejši! Ta misel nas grešnike osramotuje, pa nas tudi povzdiguje, ona nas postraši, pa nam tudi zaupanje da, da se bomo enkrat po našem zasluženju in njegovi milosti božji svetosti tako smeli približati, kakor zvezde zbrane okoli jasnega mesca. — Nobeden jezik, to je resnica, ne more popolnosti božjih izreči, in nobena pamet jih ne more poprijeti, samo mirovno, ljubezni pokorščine polno serce se njemu najbližje povzdigne. Zavoljo tega naj ne govorijo vaša usta malopridnih besed in vaša roka se naj ne dotakne poškodljivega dela, da ne razžalite božje svetosti, ki skoz tisoč in tisoč zvezd, skoz mesec in solnce svojo neizmerno svetlobo na nas sem dol seje. Nikdar v sercu hudoben in vsikdar v djanju pravičen človek ljubi Boga zavoljo njegove svetosti iz celega serca itd. kakor nam današnje sv. evangelije zapoveda.

Zdaj pa pridem k zadnjemu, poglavitnemu vzroku, zavoljo kterega moramo Boga iz celega serca itd. ljubiti, in ta vzrok je, ker nas je Bog sam tako zelo ljubil, da je svojega edinega Sina na svet poslal, in ga bitko muko preterpeti pustil, muko, pri kateri si je celo stvarstvo globoko izdihnilo in pri kateri sta mesec in solnce s kervavimi očmi na zemljo pogledala. To je neizrekljiva ljubezen, če vsegamogočni Oče pusti svojega edinega Sina za svoje grešne stvari smert preterpeti; to je neizrekljiva ljubezen, če se Sin božji z nebeške visokosti na zemljo spusti, človeško temno pamet razsveti, smerti moč črez človeka vzame in mu skoz premaganje smerti neumerjočnost njegove duše pripravi. Koliko ljubezni, koliko hvale in časti smo tedaj mi Bogu dolžni? On zasluži, da ga mi iz celega serca, iz vse duše in iz vseh misli ljubimo, ker on je naš Stvarnik, naš največi dobrotnik, naš najsvetejši ljubitelj, ki nas je najprej in neizrekljivo ljubil. Ljubite tedaj Boga iz celega serca, iz cele duše in iz vseh misli, bližnjega pa kakor sami sebe. Zakaj pa moramo bližnjega ljubiti, vam pokažem v

II. delu.

Pervi, ki za Bogom od nas največo ljubezen zaslužijo, so naši bližnji, so naši ravenljudje. Resnično, moji kristjani! mi imamo velike vzroke svoje bližnje ljubiti. Mi smo vsi od ene matere rojeni, mi imamo vsi enega očeta. Adam, Adam! ti si prvo občinsko steblo človeškega roda! Ena zemlja nas živi, in eno solnce nas greje; mi smo zavezani na endruega skoz zavezo sv. zakona ali bližnje in dalejšnje zlahte. Tako lepo nas je stvarnik zavezal, in mi bi med seboj sovraštvo imeli? Mi smo vsi iz tiste domovine, in ne bi hoteli drug drugega poznati? O tako ne bi bili nasledniki Jezusa Kristusa, ki svojim učencem pravi: „Novo zapoved vam dam, da se med seboj ljubite, na tem bodo ljudje spoznali, da ste moji učenci.“ Tedaj tudi vi, ljubljeni poslušalci, če hočete pravi kristjani imenovani biti, priklenite se z ljubeznijo drug drugega. Naj bo daljni ali bližnji, znani ali neznani, kerščanske ali židovske, lutrovske ali turške vere, ljubite ga, on je naš brat skoz Adama in Evo, skoz Jezusa Kristusa, ki je nas vse s svojo kervjo odrešil; spoznajte ga za človeka in človeštvo v njem spoštujte; ker vsak, ki ima našo podobo, ima tudi pamet, razum in prosto voljo, kar ga Bogu približava, in tudi našemu bližnjemu bije vroče serce za krepost in prijateljstvo. Nobeden stan, nobena starost, nobena vera tedaj ni izvzeta; skopec in dobrotnik, bogatec in siromak in tudi sovražnik je naše ljubezni vreden. Kakor toplo solnce na vse sije, tako naša ljubezen naj vse ljudi obine. Zmislite se na vojnika, on nas mora pri sedanjih nevarnih časih braniti, hudo zimo, glad in strah terpeti; tisoč smertnih krogelj včasih okoli njegove glave žvižga, ali on stoji za nas na branu; ni tedaj naše ljubezni vreden? — Vaši posvetni poglavarji branijo tatvino in umore, in skerbijo za varnost svojih podložnih; oni so vižarji drugih posvetnih stanov, in verujte mi, vižanje je žmetnejše, kakor delo; pri vižanji lasje prej sivi postanejo, in telesna moč prej oslabi. Brez vižanja ne more nobena reč obstati; kjer ni vižarja, tam ni reda in kjer ni reda, tam delo nima vspeha. Ali tedaj posvetni poglavarji niso vaše ljubezni vredni? Če pa komu ne morete zdjanjem dobrote poverniti, o tistim vsaj v sercu dobro mislite. Mešnika spoštujte zavoljo prijetih nauk. Vi, dragi poslušalci, sami med seboj, ki ste koren vseh drugih stanov, ki vkup živite in delate, se vkup veselite in trudite, se dostikrat na daljna pota vkup podate, in pri vsaki reči eden drugega pomoč potrebujete, vas jes kot mladeneč danes prosim, ne pozabite nikdar na endruega ne v sreči, ne v nevolji, ne v betegi (bolezni), ne v zdravji; vaše djanje naj bo pravično, miza naj bo dobra in beseda naj ni razalžljiva. Ljubite se med seboj kakor otroci enega Očeta, bodite med seboj kakor veriga, vsaka gliva za se je slaba, ali vse vkup naredijo močno verigo.

Zdaj pa pridem na najpoglavitniši vzrok, zavoljo kterega bi
Slov. prijatelj.

morali svojega bližnjega kakor sami sebe ljubiti. Tudi našega bližnjega duša je namreč neumerjoča in tudi njej je pripravljena dedščina v nebeškem kraljestvu. Duša je mesto Boga v človeku; ona mu pravi, kaj je hudo ali dobro, pravično ali krivično, kaj je storiti ali pustiti; ona dobro z veseljem obdaruje, in malopridne z ostrim pikanjem nečiste vesti kaznuje. Kdor tedaj duše svojega bližnjega ne spoštuje in ne ljubi, razžali Boga. Zavoljo tega dušo vsakega človeka ljubite, telo pa zavoljo duše imejte v časti. — Ali kakor se meni zdi, je sedanji čas človeška ljubezen iz sveta prešla. Ah, mi smo čase doživeli, v katerih drug drugega sovraži in ogovarja; mi smo se časov čakali, da se narodi zavoljo male reči do kervavega sekajo! Ali je to človeška ljubezen? Ah, mi smo se časov čakali, da bogateci in skopeci usmiljenja ne poznajo. O ti nespametnjaki! oni želijo od Boga milosti, sami pa kažejo proti svojemu bližnjemu kamneno serce. Kdor hoče dobro delo učiniti, najde povsod priložnosti. Tam sedi slep siromak na stezi. Njemu ne sveti več solnčna luč, on ne vidi več zmladletnega pomlajenja, ne evenjenja poletnih rož, ne hladne jeseni dišečega sadja — on sedi v večni temi, pa vendar je človek in naš brat, le s tem razločkom, da je še nesrečniši, kakor mi, ki imamo dar oči. Ne bodite terdni; naj se vam serce razjoče črez tako nevoljo in vaša roka ga naj obdaruje, kolikor premore.

Drugod vidite vdovo z mnogimi malimi otročiči. Njihovega očeta ni več, da bi jim kruha pripravljaj. Dostikrat jih glad sili. Oni prosijo mater za hrano, ona pa jim z jočem odgovori, da njihovih želj pogasiti ne more, ter si zmisli na pokojnega zakonskega tovariša. O bodite milostljivi proti tako zapuščenim otročičem, oni bodo vas blagoslovljali, ko bo vaše truplo že dolgo pod zemljo perhnelo. — Spet na tretjem kraju se približuje pogorelec, žareči plamen mu je glešt mnogoletnega truda požerl, v eni uri je bil bogat in je postal siromak; prej je on delil, zdaj pa mora prositi, prej je bil srečen, zdaj je nesrečen, — takim vi od mokrih oči solze brišite, vi jih tolažite in jim pomagajte, vi, katerim se še sreča prilizava. O v nesreči biti in nobene pomoči, nobenega prijatelja imeti, na tem lepem svetu je že pekel; zato vas spet opominjam: Tako, kakor se dete k svoji materi pritisne, kakor se na brajdi ena rozga druge priklene, tako bodite vi med seboj ter se kakor bratje in sestre ljubite, da bo sreča in mir božji k vam prišel.

Sklep.

Ti pa, o neizmerno veliki mojster tega sveta, prvi in edini koren vsega stvarstva, oče vseh stvari, oče vseh svetlih zvezd na nebu, oče vseh angeljev, mili oče vseh ljudi, neumerjoči kralj nebeškega kraljestva, bogati dobrotnik svojih stvari, darovnik neumerjočnosti človeške, ali pri kakem imenu bi te jes zval, tebe,

ki s perstom ganeš in tisuče in tisuče takih svetov, kakoršen je ta, zamoreš stvariti, tebe, ki si tako velik, da te človeška pamet ne more poprijeti, o ti vir večnega življenja, mi vemo, da je naša ljubezen proti tebi merzla, mi vemo, da te dostikrat s svojimi grehi razžalimo, ti pa si le vedno proti nam dobrotljiv, in nam pustiš blagoslov iz svojih nebes rositi! Mi smo sicer iz praha, pa neumerjoči duh nas živi; tega ti enkrat, to te prosimo, k sebi gor vzemi po svoji neskončni dobrotljivosti in usmiljenju. Amen.

Pridiga za Angeljsko nedeljo.

(Spisal in govoril v Kamnici l. 1838 Fr. Cvetko.)

v Topolovcu 7/9 879
Topolovac 2/9 894

„Glej, jes pošljem svojega angelja, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, kterega sem ti pripravi.“ (II. Mojz. 23, 20.)

V v o d.

Naša ljubeznjiva mati, katoliška cerkev, je zavoljo tega praznike postavila, da bi nas opominjala, kako veliko skerb je Bog za nas vselej imel in še zdaj ima. Ali prazniki so različni: eni so prazniki Gospodovi, drugi so prazniki Marije prečiste device, tretji so prazniki izvoljenih svetnikov. Pa naj nam prazniki božje skrivnosti v visoko občudovanje ali v ponižno počastenje kažejo, ali naj nas z lepimi izgledi k svetosti budi; njihov namen je vendar vedno eden, namreč, nas Bogu bliže pripeljati, naše serce od sveta odtergati, in nam tako veselje do tistega življenja delati, kterega si izvoljeni v nebesih obilno uživajo.

Celo poseben praznik pa je praznik angeljev varuhov. Angelji od začetka vedno v nebesih živijo, Boga gledajo in so ž njim tesno zedinjeni; njihovo zveličanje obstoji v tem, božjo voljo vedno bolje spoznavati in na tenko spolnovati. To mi spoznamo iz tega, ker nam Gospod Jezus Kristus angelje za izgled postavi, ko nas v „Očenašu“ moliti uči: „Izidi se volja božja, kakor v nebesih, tako na zemlji“; to je, o Bog, daj nam moč, da bomo tako, kakor angelji v nebesih, tvojo voljo na zemlji spolnjevali. Angelji so torej verni služabniki božji. Vsegamogočni Stvarnik, pred kterega glasom nebo in zemlja strepeče, pa angeljev ne potrebuje za svojo obrambo; on jih ima samo v svoji službi, da bi zdaj na tem, zdaj na drugem kraju skoz nje dal svojo voljo spolniti; ker z močjo in oblastjo je je obdal, pravi sv. Peter.

Vsegamogočni stvarnik, pravim, angeljev za se ne potrebuje, ali mi, mi slabi siromaški grešniki smo angeljske pomoči potrebni, in za našo obrambo je Bog angelje postavil. „Glej“, pravi on sam,

„Glej, jes pošljem svojega angelja, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, ktereга sem ti pripravil.“ In sv. apostelj Pavelj piše: „Angelji so postrežni duhovi v službo tistim poslani, ki želijo zveličanje zadobiti.“

Danes se sicer v vseh katoliških cerkvah obhaja spomin angeljev varhov; pa pri vas na posebni način. Iz več krajev smo se namreč sešli, da bi danes pri tej hiši božji z zedinjenim in torej močnejšim češčenjem angelje varuhe počastili. — Okinčana hiša božja in oblačilo devic te fare kaže tudi, da mi spoznamo dolžnost, s čistim, nedolžnim srcem po izgledu angeljev se Bogu in nebesom bližati. Vendar pri našem današnjem obhajilu dohaja perva hvala in čast nebeskemu Očetu, ki je do nas tako poln ljubezni in dobrote. Če mi tedaj danes angelje častimo, se to toliko pravi, da si mi terdno naprevzememo, da bomo po njihovem izgledu božjo voljo z veselim srcem spolnovali in svoje bližnje tako k dobremu ravnali, in je od hudega vračali, kakor nas angelji zvesto v svitli raj ravnajo in od greha odvrtaajo.

Moje danešnje podučenje obsegalo bo dve reči, kateri hočem tebi, ljubljeno kersčansko slovensko ljudstvo, v sedanji uri razložiti.

Perva bo spričalo, da so angelji od nekđaj ljudi varovali.

Druga pa, da nas angelji še zdaj s svojo obrambo razveseljujejo.

Gospod, ki si me danes na to sveto mesto poklical, pošlji mi zdaj za vodnika svojega angelja, da mi bo tiste besede kazal, s kterimi bom ljudi prepričal, da nas ti noč in dan skoz angelje varuješ. Najpred pa te prosim, bodi pri meni, bodi pri mojih poslušavcih s svojo mogočno milostjo! Vas vse pa opomnim: bodite v miru in poterpežljivosti v imenu Jezusovem na moje besede pripravljeni!

I. del.

Angelji so od nekđaj ljudi varovali. Sv. pismo starega in novega testamenta nas o tem prepriča z najlepšimi in najočitnišimi prigodbami.

Moja misel ni, vam obširno in popolnoma vse povedati, kar sv. pismo od angeljev pravi, kako so oni ljudi varovali, vodili in tolažili. Jes bom le nektare prigodbe na kratko spomenil, da bi vas ž njimi prepričal o angeljski obrambi. Začnimo s starim testamentom.

Mesto Sodoma in Gomora ste zašli v najrazuzdanejšo malopridnost. Njihovi grehi so kričali gori v nebesa. Med ljudmi ni bilo vere na pravičnega Boga; ni bilo najti med njimi dobrih del, le greh je kazal svojo gnjusno oblast. Ves red, vse spoštovanje, ktero mora skazati stan stanu, starost starosti, spol spolu, je bilo narobe. Beg je pravično šibo dolgo nazaj deržal. Ker pa je bilo

vse opominjanje, vse poterpežljivo čakanje zastonj, sklenil je Bog v svoji pravični serditosti konec in pogubo teh mest. V mestu Sodoma pa je živel Lot, ki je bil pravičen in se Boga bojal (bal). Je-li moral tudi Lot s hudebniki vred umreti? O ne. Angelj je prišel k Lotu v Sodomo rekoč: „Okovari (obvari) svoje življenje; okovari življenje svojega roda!“ ter ga je z ženo in hčerima iz mesta peljal. In ko so ti iz mesta bili, dal je Bog ogenj in žveplo iz nebes na te grešni mesti kapati. Lot se je tedaj pogubi ognil. Kdo pa ga je rešil? Njegov angelj varuh je v nebesih za nj prosil in Bog ga je poslal, da je spravil Lota na varen kraj.

Izmaela z materjo Agar vred je Abraham na zapoved božjo iz hrama (hiše) izgnal. Agar je v puščavi zašla. Kolika nesreča za siromaško mater, kolika nesreča za mladega sina Izmaela! Živež, kolikor sta ga pri sebi imela, je bil potrošen; nikjer ni bilo studenca, ki bi bil materi s sinkom vred žejo pogasil. Oba sta bila v nevarščini od glada in žeje umreti. Mladi Izmael je ihtel, mati Agar se je jokala. In glej! v tej nevolji, v tej sili, kdo pride na pomoč? Angelj božji naenkrat kliče: Agar, Agar! pomiri se! Bog bo rešil tvojega sinka. Vstani in pelji ga za roko.“ In ko je vstala, in se ogledala, zagledala je zvirovčino, in je dala iz nje Izmaelu piti. — Glej, to je storil angelj varuh, kterega je Bog poslal, da bi pred Izmaelom šel in ga okovaril (obvaroval) in ga sprevodil na varno cesto.

In če v sv. pismu dalje beremo, pridemo do prigodbe z Izakom, ki je bil sin Abrahamov. Temu je Bog zapovedal, da bi njegovo vero skušal, naj mu sina Izaka žrtvuje. Abraham stori po zapovedi: naredi oltar, naloži nanj verstico derv in položi na njo Izaka. Že mahne z roko, da bi ga usmertil, kar pristopi angelj Gospodov rekoč: „Abraham! stoj in ne stori mladenču nič žalega!“ In Izak je pri življenju ostal. Tukaj vidite spet angelja varuha; on je šel pred Izakom, in ga okovaril (obvaroval), da se mu ni nič žalega zgodilo.

In če v sv. pismu dalje pogledaš, vidiš, dragi kristjan! kako na nebeški lestvici angelji gor in dol hodijo, kako Jakoba v spanju varujejo, in ga sprevodijo na varen kraj, kjer mu brat Ezav ne more več škodovati. In Bog, Gospod angeljev, reče Jakobu: „Jes hočem biti tvoj varuh, kamorkoli boš šel, in jes te hočem nazaj pripeljati v deželo, iz ktere si prišel.“

Poglejmo še dalje angeljske prigodbe. Stari Tobija je nadložen in še poleg tega slep. Imel je samo enega sina, za kterega je ljubeznjivo skrbel. Temu enkrat reče: „Glej, moj sin! jes imam v Mediji, v mestu Rages pri možu Gabel deset talentov srebra na posodi.“ Pa takoj pri tej besedi pride skerbnemu očetu na pamet sinova mladost, dolga pot, ktere še sin ne pozna, in tiste nevarnosti, ktere ga na potu čakajo. Zato reče dalje: „Glej si za kakega tovariša.“ In sin gre iskat, in najde mladenča, ki je na pot pri-

pravljen. In ta mladenec se mu za tovariša ponudi. In kdo je bil ta mladenec. Bil je njegov angelj varuh z imenom angelj Rafael. Ta je sprevedil mladega Tobija in ga branil pred vsako nevarnostjo. V reki Tigris je hotela Tobija velika riba požreti. Angelj mu reče: „Primi jo in jej vzemi žolč in kedar prideš domu k očetu, pomazi jim s tem žolčem oči in njihove oči bodo drugoč začele svetiti.“ In tako se je zgodilo. Rafaelj je tedaj bil ob enem starega in mladega Tobija angelj varuh. — Pa niti oče, niti sin nista tega zlahtnega prijatelja poprej spoznala, preden se ni sam pri slovesu razodel rekoč: „Jes sem angelj Gospodov; jes tebi, Tobija, že dolgo strežem. Ko si ti jokaje molil, in mrtve pokopaval zapustivši svoj obed; ko si po dne mrtve v svojem hramu (hiši) skrival, da bi je po noči pokopal, nosil sem jes tvojo molitev pred Gospoda.“ — Tedaj, ko si človek namič ne misli, mu streže angelj božji.

V starem testamentu beremo tudi o treh mladenčih, ki so bili v žarečo peč verženi, ker niso hoteli zlate podobe kralja Nabuhodonosorja moliti. Ali kdo jih je obranil v tej nevarščini? Angelj je prišel; je odvrčal plamen in žgalino tolažil. Kdo je Daniela rešil, da ni v levovi jami od glada umerl? Kdo je preroku Eliju kruha prinesel, ko je moral bežati pred kraljico Jezabel. Obema je angelj varuh pripravil pomoč. Pa prestopimo k sv. prigodbam novega testamenta!

Angeljci so bili prvi, ki so pastircem povedali, da v jaslicah ni navaden človek, temuč Zveličar sveta, in mu torej ne smejo nadloge delati.

Angelj je bil, ki je Jezusa iz kervoločnih rok kralja Herodeža rešil. Ta je bil zapovedal vse fantiče spod dveh letih okoli Betlehema pomoriti, da bi tudi Jezusa, novorojenega kralja Judovskega, pri tej priliki s pota spravil. Tedaj angelj Gospodov gre k Jožefu rekoč: „Vzemi otroka in njegovo mater, in beži v egiptovsko deželo, zakaj Herodež otroku po življenju streže“. Jožef stori tako in Herodežev namen je na nič spremenjen. Angelj je mladega Jezusa peljal v egiptovsko deželo, celo angelj je Jožefa po Herodovi smrti drugoč opomnil, da se je vernil na Judovsko v mesto Nazaret.

Ko je poznej Zveličar od hudiča skušnjave terpel in te stanovitno premagal, so prišli angeljci, in so mu stregli.

Ko je Gospod na oljski gori svoje terpljenje začel, ko je videl pred seboj britkost svoje smrti, je spet angelj prišel in ga okrepil.

V grobu Jezusovem angelj ženam naznani, da je Jezus od smrti vstal, in jim od težkega serca vzame žalost.

In kdo je sv. Petra iz ječe rešil? Herodež ga je vklenil. Že bi imel drugi dan silno smert storiti, kar pride angelj iz nebes in ga terči rekoč: „Peter vstani!“ Ko se Peter zravnja, padejo mu verige z rok in nog, in angelj dalje govori: „Opaši se in obuj si obutalo, vzemi svoj plajšč in pojdi za meno.“ Peter stori tako,

in gre za angeljem po vseh ovinkih, in ko na cesto prideta, spremine angelj. Peter pa hvaležen vsklikne: „Zdaj po pravici vem, da mi je Gospod svojega angelja poslal in me rešil iz Herodovih rok.“

In kakor Petra, tako je tudi sv. Pavlja angelj varoval. Ko se je sv. Pavelj peljal po morju v Rim, nastane močen vihar, da je bil v nevarnosti se vtopiti. Angelj božji pa mu reče: „Ne boj se, ti v tej nevarnosti ne boš poškodovan.“ — Glej, angelj je hodil kraj Pavlja in ga je varoval.

Več prigodeb mi pač ni treba pripovedovati. Jes menim, iz tega od mene povedanega bote vsi spoznali, da so angelji od Boga postavljeni, ljudi braniti, in je po dobri poti voditi. Iz svoje lastne moči oni tega sicer ne morejo. Kar oni storijo, storijo skoz močnost božjo; ker on jim je pred vsemi drugimi stvarmi posebno moč in oblast dal. To moč in oblast pa oni obračajo ljudem na hasek. Od tega smo se prepričali iz pretečenih časov.

Pa ali še angelji tudi zdaj ljudi varujejo? Danešnje obhajilo to posvedoči! tudi nam so angelji za varuhe postavljeni.

II. del.

Angelji še tudi zdaj nas varujejo. „Glejte!“ pravi Jezus v današnjem sv. evangelju, „da kterega teh malih ne zaničujete, ker jes vam povem, njihovi angeljci v nebesih vedno gledajo obličje mojega nebeškega Očeta.“ Kaj pomenjajo te besede drugega, kakor da so angelji vselej ljudem za obrambo postavljeni.

Saj smo mi ravno tako pomoči potrebni, kakor ljudje starega testamenta, kakor kristjani prvega časa. So angelji, ki cela kraljestva in dežele varujejo; so pa tudi angelji, ki vsakega človeka posebej branijo. Zato uči že stari Origenes: „Vsak izmed nas, tudi najnižega stana, ki smo v božji cerkvi, ima dobrega angelja na pomoč. Ta varuh nas vodi, brani, varuje, išče naše pregrehe popraviti, giblje v našem sercu usmiljenje in nas k molitvi spodbuja. Sploh je angelj varuh kakor ljubeznjiv prijatelj na naši strani in ne odstopi od nas.“

Poglejmo dobe našega življenja, in prepričali se bomo k naši tolažbi in veselju o čudežni angeljski obrambi.

Kolikim nevarnostim je mali otrok v zibelji izpostavljen? — Otrok, ki more le z jočem svoje potrebe razodevati! Zdaj pade; zdaj se mu zgodi ta, zdaj druga nesreča; včasih sta mati in otrok v nevarnosti, ah! — mi se strašimo in na vsem životu trepečemo — zgrabimo otroka, ga skerbno pogledamo in — o veselje! otrok se smeje in je brez vse škode. Tedaj se po pravici reče: „ko bi temu otroku angelj varuh ne stal na strani, če bi ga ne bil pred nesrečo varoval, ne bi zdaj več živel.“ Kolikokrat pridemo v grešne nevarščine? Koliko prilik nas v greh napeljava? Koliko skušnjav nam proti pride? Greh se v sercu zbudi, nagibanje raste; že smo

namenjeni greh storiti: — zdaj nas obide merzla groza, ves život je zrašen, mi bi radi naprej segli ali nekaj, kakor nevidna roka, nas nazaj derži. Zdi se nam, kakor da bi glas čuli, ki nam kliče: „Stopi nazaj; ne stori tega. Če še stopinjo storiš, si zgubljen. Ne delaj sam sebe nesrečnega.“ In med tem začne serce močnejše terkati, in drobno je za te, če grešno vabljenje od sebe porineš; zakaj če še grešno skušnjavo dalje poslušaš, tedaj boš ves omamljen in greh bo storjen. Od kod je v skušnjavah ta strah? Od kod to opominjanje? Moj ljubi kristjan! Roka tvojega angelja varha je, ki te nazaj derži, njegov prijazni glas te od malopridnega dela nazaj kliče. Glej! tvoj angelj varuh te sprevaža na vsaki cesti in te varuje; zakaj Gospod mu je tako zapovedal.

Vi mladenči in deklīči! ki imate največ skušnjav premagati, srečni ste, če pri vsaki stopinji, vsak dan glas svojega najzvestejšega prijatelja, namreč angelja varha, poslušate ter božjim zapovedim verni ostanete.

Kdo izmed nas ni že zapazil, da se včasih pred tem ali onim dejanjem kerčimo. Jes bi moral, postavim, danes kam iti; ali neki strah v mojem sercu me nazaj derži; meni se zdi, kakor da bi me ondi kaka nesreča, kaka žalost čakala; naj bo, si mislim, jes ne grem. In poznej se pokaže, da je bolje bilo za tistega, kateremu je serce tako pravilo, da se je tisti dan tistega hoda ali tiste osebe izognil. Mislite morebiti, da je to skoz namerek tako prišlo? O ne! To je opominjanje, to je skerb angelja varha, ki nam ljubeznivo na strani stoji, in ki nas z ljubeznijo skoz življenje vodi.

Ali kako more angelj varuh vse to vedeti? Zavoljo njegove zastopnosti, ki je večja, kakor jo ljudje imajo. Zakaj, kakor sini in hčere razven očetovih skrivnosti vse bolje vejo, kakor ptuji ljudje, kar se v hramu (hiši) godi; tako tudi angelji božji kot družina nebeška vse na znanje dobijo, kar imajo opraviti; postavim angelji vejo za spočeto pokoro vsakega človeka; oni namesto pokojnih in zveličanih starišev otroke na zemlji k dobremu opominjajo. Angelji v nebesih očetom in materam o življenju njihovih otrok poročajo in ker nebo in zemljo pregledajo, tudi več vejo, le skrivnosti nebeškega Očeta so tudi njim do sodnjega dneva neznane. Ker tedaj angelji za nas noč in dan skerb imajo in pred nevarščino naše duše in telesa varujejo, zato so naši najboljši prijatelji. Sv. Avguštin pravi: „Angelji božji nam iz nevolj pomagajo in nam nesreče z daleka kažejo.“

Tudi takrat, kedar v grehah živimo, se angelji pri nas mislijo; pa oni se bridko jočejo zavoljo našega grešnega stana, in kedar Bog mogočno roko s pravično šibo za našo kazen k redu derži, ga zmirom prosijo, naj bi nam podaljšal čas, pokoro delati — ter nas tudi v naši grešni prevzetnosti ne zapustijo. Vedno nas kličejo: „O sin! o hči! obrni se nazaj! Ali ne vidiš jame svojega greha pred seboj? Hočeš mar v to večno pogubo planiti? O neskončna je do-

brota Gospodova! Zavoljo nas je On svojim angeljem zapovedal, da bi nas na rokah nosili. Angelji nas na vajeih dobrega opominjanja vodijo, kakor vodi mati svojega otroka, da ne pade. Če pa mi pademo in skoz pokoro spet vstanemo, tedaj se naši angelji varuhi črez nas bolje razveselijo, kakor črez devet in devetdeset pravičnih, kateri pokore ne potrebujejo.

Ali angelj varuh nam ne pomaga samo v zdravih in čverstih dnevih, ampak tudi, ko je naša slednja ura, nam on v pomoč na strani stoji. On nas tolaži in opominja z deželo večnega miru; on nam z daleka kaže nebeško veselje. In kedar se duša od telesa loči, ti angelj varuh oči zatisne, kakor priča sv. pismo od siromaka Lazara.

Ah ljubi angelj varuh, pelji nas iz tega sveta skoz temna vrata večnosti v svetli raj!

Ah, kdo je med nami tako čist, da bi mogel žarko lice pravičnega sodnika prenesti! Pa glej! kako prijazen, kako ljubeznjiv je tvoj angelj varuh: on za tebe prosi pri večnem sodniku in tvoje slabosti izgovarja. In kedar pride sodnji dan, bode te angelj varuh v hladnem grobu vzbudil ter te peljal pred božje obličje.

Za take dobrote je pač naša dolžnost, angelje varuhe na spodobni način častiti. Ne žalimo jih z grešnim življenjem in če nas križi ali težave tiščijo, poglejmo z zaupanjem proti nebesom, da nam bo Gospod Bog prej ali slej angelja varuha na pomoč poslal. Misel, da nas angelj varuh ne bo zapustil brez veselja in serčnega miru, nam je okrepčajoča tolažba. Poleg bogaboječega življenja pa naredimo danes še to naprejvzetje, da bomo mi svojim bližnjim mesto očitnih angeljev varhov, to je, da bomo bližnje k dobremu ravnali in od hudega odvrčali. Na tak način bodo angelji varuhi imeli nad nami dvojno veselje.

Sklep.

O sveti angelji! ne zapustite nobenega izmed nas! Bodite vsakemu na pomoč v življenju in v smerti! Okovarite nas pred vsem grehom, pred vso nesrečo in pripeljite nas v deželo nepreterganega veselja, da se bomo z vami vred pred Gospodom veselili na večne čase. Amen.

Pridiga za praznik rojstva device Marije.

(Spisal in pri sv. Petru blizo Maribora govoril l. 1857. Fr. Cvetko.)

„Blagor pohlevnim, ker oni bodo zemljo
posesedli,“ (Mat. 5, 5.)

Vvod.

Danes obhaja naša skerbna mati, katoliška cerkev velik praznik: dan veselega rojstva blažene device Marije, katero danes vsaka katoliška duša iz ljubezni polnega serca pozdravlja. Pa iz katerega vzroka danes naša serca do Marije kipijo? Se morebiti katoliški kristjani samo zato tako zlo nad Marijo veselijo, ker je iz Davidovega kraljevskega pokolenja izhajala? Ne zato! Marija ni svetske visokosti iskala, saj se je sama le deklo imenovala rekoč: „Glej, dekla sem Gospodova;“ ona je dobro znala, da je prava žlahtnost, ki ima pred Bogom vrednost, v vsakem pobožnem in čistem sercu najti, saj Kristus sam pravi: „Ki so čistega serca, bodo Boga gledali.“ Svetski kralji in cesarji imajo okoli sebe samo prednje žlahtnike; kateri so čistega serca, so tedaj v nebesih, prednji božji žlahtniki, ker imajo čast Boga gledati. Veselimo se toraj nad Marijo; ona je zavoljo svoje čistosti in poprek svoje svetosti najvišje žlahtnosti ter povzdignjena za nebeško kraljico. Ta Marijina nebeška čast nas veseli in nebesa iskati priganja. Na današnji dan pa se nad Marijo zlasti zato veselimo, ker je ta dan začetek našega veselja. — Štiri tisuč let so namreč bili ljudje razun Židovov v temi; niso pravega edinega Boga spoznali; niso vedeli, da je človeška duša neumerjoča; niso vedeli, od kod so prišli in ne, kam da grejo. Kakor pa se zgodnja danica prej prikaže, kakor se dan začne, tako je rojstvo device Marije svetu oznanilo, da bo skoraj Zveličar prišel in nam drugoč nebesa odperl, ktera je Bog Oče zavoljo Adamovega greha zaklenil. — Sama Marija, prečista Devica, in nobena druga ni bila vredna Zveličarja spočeti in poroditi; tedaj je ona skoz svojega Sina Kristusa tisto popravila, kar je bila Eva pokvarila. Eva nam je s podedovanim grehom dušo globoko ranila; Marija pa je skoz Kristusa to rano zvrčila. In ker nas je Marija pod kervavim križem Jezusa Kristusa za svoje otroke vzela, zato je tudi naša mati, naša pomočnica, in zato se na današnji dan iz vsega serca nad njenim rojstvom veselimo. Sv. Bernard od nje tako piše: „Če te krivice tiščijo, če te huda vest peče; če te je strah pred sodnjim dnevom, misli na Marijo, sklicavaj se na Marijo.“ — Če bo Marija v tvojem spominu, ne boš malosrčen, če boš njo nasledoval, ne boš zašel; če bo ona tebe deržala, ne boš padel; če

bo ona tebe branila, se ti ni treba bojati; če bo Marija tvoja voditeljica, nikdar ne boš opešal.

Kdor si pa od Marije pomoči želi, naj se ravna po njenem izgledu. Njena dobra dela, njene lepe lastnosti se tako svetijo, kakor zvezde na nebu; so tako nebeško duhteče, kakor vijolice na pisanem travniku, in jih je toliko, da si zamore iz njenega življenja vsak stan, vsaka starost, vsak spol za se hasnovit nauk vzeti. Jes bi vam mogel govoriti od Marijine čistosti in nedolžnosti; jes bi vam lahko pravil od njene pobožnosti do Gospoda Boga, od njene ljubezni do bližnjega; jes bi vam lahko povedal od spolnovanja njenih dolžnosti, od zaničevanja posvetnega veselja itd. Ali od teh reči ste morebiti že večkrat čuli govoriti. Jes vas torej hočem danes od Marijine pohlevnosti podučiti. Moj poduk bo obsegal te dve besedi:

1. Kaj je pohlevnost, in kako ona človeka na zemlji srečnega napravi?

2. Kako je človeku mogoče se pohlevnosti navaditi in si jo celo prisvojiti?

Glejte posebno danes na Marijo! Ona in njeni Sin Jezus sta nam najlepši izgled pohlevnosti. — Sv. Mati božja, prosi za nas vse. — Vi pa bodite pripravljeni!

I. del.

Kaj je pohlevnost? Pohlevnost je krepost ali čednost, jezo proti razžalnikom tolažiti, z mirnim srcem razžaljenje prenašati in nikogar navzlic razžaliti. — Kdor je pohleven, tega besede niso grizoče kakor jesih, ne bodeče kakor ternje, ne žgeče kakor koprive, kerščanska pohlevnost je tista prava ljubezen, ki noče vsega s hudim povračati, kedar kaj navskriž pride; ki ne zarajta vsake trohe naglosti za veliko pregreho; ki je mirna, pravična, polna usmiljenja, poterpežljiva, hitra pri odpuščenju, počasna pa pri grajanju in kazni. Kerščanska pohlevnost kroti, kedar opominja; ona človekovo pregreho čerti, pa ne neha človeka, ki ima pregreho, zavoljo Boga ljubiti. Sv. Gregor Nacijanski pravi: „Pohleven človek ne tolaži ognja z ognjem. Če se preganja, je poterpežljiv; če se razžali, tedaj blagoslavlja; če se preklinja, tedaj moli.“ Pohlevnost sv. pismo zelo priporoča. Pri sv. evangelistu Matevžu Kristus pravi: „Blagor krotkim ali pohlevnim; ker oni bodo zemljo posedli.“ Sam od sebe pa Kristus reče: „Učite se od mene, ki sem pohleven in iz serca ponižen“ In sv. apostelj Pavelj opominja kristjane v mestu Efežu rekoč: „Prosim vas, živite po moji veri z vso ponižnostjo in pohlevnostjo, in zaterpite drug drugemu z ljubeznijo.“ — Vsi sv. ljudje so bili pohlevni. — Pohleven je bil Mojzes; pohlevnejši, kakor kateri koli človek na zemlji. Ko bi mu bila pohlevnost manjkala, ne bi mu bilo mogoče Izrael-

skega ljudstva voditi. Zapomni si to, ki si ali nameniš hišni gospodar biti: bodi pohleven. — Sv. Gregor pravi: „Ostroost se mora s pohlevnostjo tolažiti. Te dve lastnosti si morata druga drugi pomagati, drugači postane ostroost kervoločnost, pohlevnost pa slabost.“

Pohleven je bil očak Jakob. Imel je starejšega brata Ezau-a, kteremu bi bilo gospodarstvo dohajalo. Ali mati Rebeka je Jakoba rajši imela, in oče Izak je mlajšemu blagoslov za gospodarstvo dal. Rekel je, ko je Jakoba blagoslavljal: „Vsegamogočni Bog toraj blagoslovi, da boš rasel in veliko ljudstvo postal; naj ti da tisto deželo v lastino, ktero je tvojemu dedeku Abrahamu obljubil.“ — Ezau se je čemeril, da je očetov blagoslov zamudil in je iskal Jakoba umoriti. Jakob pobegne k svojemu ujcu Labanu v deželo Mezopotamijo, tam dvajset let ostane, se oženi in dobi otroke. Po tolikem času obšla ga je želja, domu iti, da bi starega slepega očeta Izaka in oslabeledo mater Rebeko še videl. Na potu k ljubemu očetu mu brat Ezau s 400 možmi proti pride. Jakob se boji za svoje ljudi, posebno pa za svoje otroke, zato bratu Ezau pošlje pozdravljenje rekoč: „Brat! če bom tvoje obličje videl, bom se veselil, kakor da bi božje obličje gledal. Bodi mi milostljiv.“ — Ezau se je razjokal in Jakoba prijateljsko poljubil. — To se pravi pohleven biti. Ezau se je z moritvijo grozil; Jakob mora dvajset let s težavo pri ujcu Labanu služiti in ko se z Ezau-om snide, je dobrih, prijateljskih, pohlevnih besed. Pri tej priliki vam moram dve besedi v spomin poklicati: 1. pohlevna beseda vsakokrat dobro mesto najde. Ezau je bil nagle jeze, ali pohlevni Jakob ga je potolažil in z dobrim hudo premagal. 2. Hočeš spoznati, kakošen je človek v svojem sercu, glej, kako se zaderži, kedar se reče: To je moje in to je tvoje. Ezau je bil zadosti bogat, čeravno ni bil prednji gospodar; ali lakotnim ljudem je malokedaj zadosti, ležej se pohlevni zadovoljijo. Pri delitvah in cenitbah premoženja pač lahko spoznate, koliko pohlevnosti in kerščanske ljubezni je na svetu najti.

Pohleven je bil kralj David. Njegov tast kralj Savelj ga je sovražil. David je moral zbežati, in žena Mihol ga je skoz okno na pobeg spustila. Deset let je moral biti odločen od žene, od svojih otrok; moral je puščave sprehoditi, v podmolih se skrivati in prebivati. Enkrat pride kralj Savelj v tisti podmol, kjer je bil David s svojimi tovarši skrit. Savelj je prišel, da bi si telo polehkotil in je svoj plajšč na stran djal. Davidovi hlapci rečejo svojemu gospodu: „Zdaj ti je Bog sovražnika v roke dal, stori ž njim, kakor se ti dopada“. David gre tje in odreže cif od Savljovega oblačila. Ali hitro, ko je cif odrezal, začne mu serce trepetati ter reče hlapcem: „Bog me obvari, da bi jes svojo roko na tistega stegnil, kterega si je Gospod za kralja izvolil.“ Savelj odide izpod podmola in David gre črez nekoliko časa za njim, mu z daleka cif kaže rekoč: „Glej, Savelj! danes si bil v moji oblasti. Ti želiš

mene umoriti, ali jes ti ne bom ničesa žalega zadjal.“ Tudi Savelj se je črez toliko pohlevnost svojega zeta Davida razjokal. — Pohleven človek je mogočen človek; on z rahlimi besedami in dobrotami najhujšega sovražnika potolaži in premaga. Zato sv. apostelj Pavelj v svojem listu na Rimljane piše: „Če je tvoj sovražnik lačen, nasiti ga; če je žejen, napoji ga; če to storiš, mu žareče oglje na njegovo glavo spravljaš“; to je, s pohlevnostjo in z dobrotami sovražnika najprej h kesanju in ljubezni pripraviš. — Kaj je tedaj na zemlji lepšega, kaj srečnejšega, kaj nebes vrednejšega, kakor pohleven biti?

Ko je Adam v paradizu greh doprinesel, prišel je Bog k njemu v paradiž, pa kako je prišel? Pohleven veter je Adamu prihod Gospoda Boga oznanil, da bi iz tega spoznal, da je Bog sama pohlevnost. Tisti je tedaj Bogu najspodobnejši, kateri je pohleven. Tudi Jezus Kristus od nas ničesar bolje ne tirja, kakor da bi bili pohlevni in ponižni: „Učite se od mene, ker jes sem pohleven in iz serca ponižen.“

Od Mojzesa beremo, da je zato vreden bil, tolikokrat z Bogom govoriti, ker je bil pohleven. Kdor je tedaj današnji dan pohleven, je vreden, v svojih molitvah najprej in največkrat uslišan biti. Dokler Adam in Eva nista greha storila, sta bila popolnoma pohlevna, in divje stvari so se jima radovale. Tako se tudi današnji dan pohlevnim ljudem živali rade približavajo, kar svedoči življenje Franca Serafskega. Ali črez vse svetnike pohlevna je bila prečista devica Marija, mati sedem žalosti. Nekteri si mislijo: Mariji je bilo lahko v nebesa priti; ker bila je, kakor jo je angelj pozdravil, milosti polna. Pa vendar je imela tudi ona težave premagati, je imela sovražnike tolažiti. — Ko je bil blizo čas, da bi imela Sina božjega poroditi, morala se je po zimi na daljni pot odpraviti, in v Betlehemu niti v hiši stana ni dobila in je morala v štalici poroditi; ali ona ni mermrala proti cesarju Avgustu, ni tožila črez Betlehemčane, ker je bila pohlevna. — Ko je njen sin Jezus očitno nastopil in začel učiti, imel je najhujše sovražnike med farizeji, med pismoučenimi in višimi duhovniki. Ti so ljudstvo proti Jezusu hujskali, da so razžaljivo proti njemu govorili rekoč: „Ali ta ni tesača Jožefa sin? Ali se ne kliče njegova mati Marija?“ S temi besedami so Zveličarja in mater hoteli osramotiti, ker oni, ki so bili Kristusovi sovražniki, tudi Marije niso terpeli, so tudi jej zadevali. — In ko je pod kervavim križem stala ljubeča mati, čula je, kako so se neverni sovražniki Jezusu posmehovali, kako so ga kleli, ali ona ni dala od sebe žale besede, temuč gledala je na ljubega Sina in se na tihem jokala. Tako pa se je Marija zadržala, ker je bila pohlevna. — Sv. Ambrozij popisuje pohlevnost device Marije tako-le: „Nikogar ni žalila; vsakemu je dobro želela; starišega od sebe je spoštovala; ljudem enakega stana ni bila nenauidna (nevoščljiva). Izogibala se je štimanosti in gizdosti;

njeno ravnilo je bilo, kar je lepo, dobro in sveto, to je, kar je po božji zapovedi. Nikdar se ni vzdignila čez očeta ali mater; nikdar ni svaje z žlahto imela; jej ni bil nihče preprost; ona se slabim ni posmehovala, siromakov ni na stran rivala. Ona je bila do vseh pohlevna; bila je posebna devica. V njenih očeh ni bilo nič prevzetnega, v besedah ni bila prenagla, v djanju ne razuzdana. Kdor je podobo njenega telesa pogledal, videl je čistost njene duše.

Ab, današnjega dne deklči tudi hočejo biti posebne, ali na robe posebne. Oblačijo se bogato, pa so siromaške; telo čez red snajijo, pa tudi dušo čez red zapustijo; vejo od vseh nemarnosti dosti povedati, ali ne zastopijo v molitvah z Bogom govoriti; hočejo se ljudem, posebno pa nemarnjakom dopasti, ali ne žalostijo se, če se Bogu zamerijo. — Če hočeš biti vreden sin božje matere; če hočeš biti prava hči prečiste device Marije, tedaj vzemi njene lastnosti na se, in se po njenem izgledu ravnaj.

Zdaj pa še hočemo pogledati, kako srečen je tisti že na zemlji, kateri je pohleven, in potem, kako se pohlevnost prisvoji.

II. del.

Kdor je pohleven, je že na zemlji srečen. Jes pod srečo ne zastopim: zlata, srebra, poprek zunajšnjega blaga; jes zastopim pod srečo serčen mir, ljubezen od bližnjih in dopadenje božje. Kralj David pravi v 36. psalmu: „Pohlevni bodo podedovali deželo, in veselili se bodo v obilnem miru.“ Sicer pohlevnega tudi nevolje dojdejo; njega lagodni (hudobni) ljudje stiskajo, mora od njih krivico terpeti; ali njegovo serce je vendar veselo, če je brez krivice, ker modri Salomon pravi: „Gospod ti bo na strani, in bo tvojo nogo varoval, da se ne vjameš.“ (Preg. 3, 26.) Jeza naglega človeka je tedaj, kakor deroča voda, ki vse podkopava in podira, kar jej naproti stoji; pohlevnost pa je podobna tihemu potoku, ki mirno teče, gibanje njegove vode se komaj vidi, in s svojo mokroto drevju in travi živež daje.

Kdor ne pozna pohlevnosti, misli, da mora vse po njegovem biti; pohleven pa se ravna po tem, kakor božja previdnost nanese. Pohleven se nikdar med ptuje posle ne vtika, ker s tem se človek v jezo in sovraštvo zaplete, in nehvalo za plačilo dobi. — Če pohlevnega nesreča stisne, ali se mu krivica godi, je mirnega serca; ne preklinja, je poterpežljiv, kakor Job, ki je skoz veliko nesrečo otroke, hram, živino, sploh vse zgubil, moral na smetišču ležati, pa je vendar pohlevno k Bogu klical: „Gospod je dal, Gospod je vzel; pohvaljeno bodi njegovo sveto ime.“ Pohleven nima v sercu zavisti, ampak je odkritoserčen: — pohleven je naprejpostavljenim zavoljo Boga rad pokoren. — Pohleven se z ničim ne štima; ker vse drugo za nečimernost porajta, razun dobra dela doprinašati in Bogu dopadati. — Pohleven se preklinjavcev in ogovorljivcev

izogiblje. Pohleven jezne tolaži in vernjakovce miri. O koliko jeze se ne prikaže, koliko vernjeke se zabrani, če je v hramu (hiši) le eden pohleven? — Pohleven z vsakim v miru živi; vsi ga radi imajo in se ga veselijo, kedar med nje stopi. Pohleven rad odpusti, če ga kdo svadi. Pohlevnega molitev Bog rad uslišuje, ker z ljubečim srcem moli. Jezljiv človek rajši preklinja, kakor moli; njegovo srce je polno bridkosti do Boga in do bližnjega, — kako bi bilo mogoče, da bi ga Bog uslišal? — Pohleven je veselje svojih sosedov, in sreča svoje hiše; zakaj modri Salomon pravi: „Pohlevnim Bog milost daje.“

Jes vam hočem iz sv. pisma prigodbo povedati, iz ktere bote spoznali, koliko vrednost ima človeška pohlevnost pri Gospodu Bogu. — Po občinskem potopu je dolgo časa očak Abraham bil edini, ki je na pravega Boga veroval. Bog mu je zapovedal preseliti se iz dežele, v kateri je bil rojen, v deželo Kanaan, z obljubo, da mu bo deželo Kanaan v lastino dal. Abraham vzame seboj v deželo Kanaan svojega brata sina, z imenom Lot. Lot in Abraham sta imela vsak za se dosti živine in sta jo vkup pasla. Ali njuni pastirji so se vedno zavoljo lepše paše svajevali. Žato reče Abraham Lotu: „Brat! ločiva se z najnimi čredami, da se pastirji ne bodo več med sebo svajevali. Hočeš ti na pravo stran svojo živino goniti, bom jo jes gonil na levo; če ne, pusti meni desno stran.“ Lot si je izvolil lepšo pašo in Abraham se je zadovoljil s slabšo. Ne res, vam se zdi, da si je Abraham skoz svojo popustljivost in pohlevnost škodo napravil? Ali to se vam samo zdi. Bog je za pohlevnega Abrahama dobro skerbel. Kraj Sodoma in Gomora, kjer je Lot svoje črede pasel, bil je tako hudoben, da ga je Bog kmalu z ognjem pokončati sklenil. Lot se je le s pomočjo angelja iz ognja oteel. Abraham pa se je s tem, ker se je s slabšo pašo zadovoljil, vedno bolje deželi Kanaan bližal, in zato mu je lahko bilo, deželo Kanaan v lastino prijeti. Pri Abrahamu se je na tenko spolnilo, kar je Kristus obljubil: „Pohlevni bodo zemljo posedli.“ Če Bog po enem kraju vzame, pa po drugem kraju po dvoje poverne.

Ali zdaj še hočemo pogledati, kako nam je mogoče, kerščanske pohlevnosti se naučiti. Ljubi moj kristjan, če bočeš pehleven biti, tedaj

1. poklekni vsak dan pred razpeto podobo Jezusa Kristusa, konči (vsaj) zvečer, preden spat greš, ali kedar roženkranc moliš, ali večerno molitev opravljáš. On je vsakega pohlevno k sebi vzal, vsakemu, kolikor je bilo mogoče dobrote skazal; on si je siromake za aposteljne izvolil, on je male otročiče k sebi klical, da bi je blagoslovil; od vseh strani so se ljudje k njemu tiščali, on se jih ni navolil. On je bolnike obiskoval in se mu nobeden ni hretil (merzil), Judež ga je poljubil, on ga ni od sebe porinil; tri ure je na križu visel in zadnjo kapljo kervi za grešnike pretočil, pa vendar še na zadnje zakliče: „Oče! odpusti jim, saj ne vejo, kaj

delajo.“ V kateri šoli bi se toliko pohlevnosti naučil? Nikjer indi, kakor pod križem Jezusa Kristusa.

2. Premišljuj večkrat pohlevnost device Marije in drugih svetnikov. Sv. Avgustin pravi: „Toliko mož, toliko žen, toliko mladenčev in toliko deklin najmlajše starosti je vsakoverstne muke, celo najstrašnejšo smert za Kristusa s poterpežljivostjo prestalo, mi pa pravimo, da nam ni mogoče male krivice ali žarke besede od naših bližnjih s pohlevnostjo prenašati.“ Jes ne morem prav razumeti, kako bi nam mogoče bilo, da bi s svetniki vred v nebesih plačilo prejeli, če nočemo na zemlji zavoljo Kristusa trohe preterpeti.

3. Zmislite se na svoje lastne slabosti, na svoje grehe. Če ti drugim ne zaterpiš, tedaj Bog tudi tebi tvojih zamer, to je, tvojih grehov ne bo zaterpel ali odpustil. Sv. Gregor pravi: „Mi se moramo vsikdar Bogu zahvaliti, če pripusti, da nas sovražniki žalijo in žalostijo, zakaj skoz to dobimo priliko, da svojo pohlevnost pokažemo in za svoje grehe pokoro delamo.“

Kralj David je imel nehvaležnega sina, z imenom Absolon. Ta je hotel z močno vojsko očetu kraljestvo vzeti. Oče je moral pred lastnim otrokom bežati. Na pobegu mora David memo hiše Semejeve; in Semej Davida zadeva s kamenjem, z blatom in z gerdimi besedami. Abisej, Davidov general, reče: „Kralj! če hočeš, jes temu malopridnemu človeku glavo razkoljem.“ David pa odgovori: „Pusti ga, naj hudo črez me govori, ker Gospod mu je tako zapovedal. Morebiti mi Gospod to kletvico z dobrim poverne.“ — Tako si tudi ti, kristjan, misli; Bog mi sovražnika na stran postavi, da mi tiste pregrehe kaže, ktere bi moral od sebe djati. Sovražnik mi je tedaj na pomoč, da bi se ložej usmiljenja božjega vreden napravil.

4. Če se hočeš pohlevnosti naučiti, ne odgovarjaj na ostre in bridke besede ostro in bridko. Modri Salomon pravi: „Pohlevna beseda jezo potolaži, ostra in bridka pa jo spodbada in podkuri“. Ali tedaj na razžaljenje lepo besedo nazaj daj, ali pa vtihni, če se hočeš pohlevnosti naučiti. Kdor je zares pohleven, vidi dosti, kakor da ne bi videl; čuje dosti, kakor da ne bi čul. On nikogar ne draži in na dražbo bližnjega ne odgovarja.

5. Ne jemlji vsega za razžaljenje, kar se ti razžaljenje zdi. Ljudje, ki vse za veliko vzamejo, si dosti bridkosti napravijo. Izgovarjaj z ljubeznijo razžalnika; reci: ta človek tega ni bolje zastopil, ali se je prenaglil. Ponudi mu dobro besedo, če pa se ne da v dobro voljo spraviti, tedaj pa vse Bogu prepusti in moli za razžalnika.

Sklep.

Zdaj sem vam razložil, kaj je pohlevnost; kako človeka na zemlji srečnega napravi, in kako si jo človek more prisvojiti.

Preden pa sklenem, še imam vendar eno prošnjo do vas vseh, namreč, da ne bi samo dopadenje nad pohlevnostjo imeli, ampak jo tudi v djanju kazali. — Kažite pohlevnost v djanju vi zakonski možje! ker vi ste s svojimi ženami vred eno telo; nihče pa svojega lastnega telesa ne sovraži. Obnašajte se tedaj pohlevno proti ženami, podučujte in branite jih. — Ve zakonske žene! bodite do svojih mož pohlevne in ubogajte je v pravičnih rečeh; ne dražite jih z ugovori ali s presekavanjem besed. — Vi sini in hčere! bodite pohlevni do svojih starišev; ne davajte očetu in materi žarkih besed. Nekteri otroci se v sedanjem času v cerkvi kažejo pohlevni, ali kedar domu pridejo, nočejo nikomur pokorni biti; so svojeglavni, brez vse pohlevnosti, brez vse pokorščine. Tako tudi vi hlapci in dekle! težaki in berači! bodite pohlevni in zadovoljni s tem, kar po občevanju dobite, in imejte v časti tiste, ki vas oskerbujejo. — Ti pa kraljica nebeška, prečista devica Marija! vzemi nas v svojo obrambo; sprosi nam milost, da se bomo stanovitno greha varovali, v dobrem obiljavali ter k tebi v nebesa prišli. Amen.

Peta pridiga od presv. rešnjega Telesa.

(Gov. J. S.)

„Gospod! dobro nam je tukaj biti“
(Mat 17, 4.)

(Konec.)

c) Jezusovo rešnje Telo se pa tudi k bolnikom nosi v dušni živež in za popotnico proti dolgi večnosti. Že v prvih časih kerščanstva so bolnikom presv. rešnje Telo na dom nosili. Dasi-ravno pa se je o tistem času, o katerem so kristjane neusmiljeno preganjali, sv. rešnje Telo bolnikom moralo le na tihem in skrivej nositi, se je vendar le to sveto opravilo z vso častjo spolnovalo. Ob času Dioklecijanovega preganjanja so prihrumeli beriči v hišo neke kristjane, ter so našli ondi britko martro, persteno kadilnico, svetilnico in škrinjico, v kakoršni se je branilo presveto rešnje Telo. Vse te reči spričujejo, da so že takrat s posebnim spoštovanjem in češčenjem spremljali sveto rešnje Telo, kedar se je bolnim kristjanom donašalo v hišo. Ravno to spričuje tudi učeni Origen. Kedar je pa prejenjalo preganjanje kristjanov, je sv. cerkev berž poskerbela da bi se presv. rešnje Telo z vso častjo bolnikom na dom zanašalo.

Sv. cerkev ima pa pri tem, da zapoveduje presv. rešnje Telo z veliko častjo k belnim nositi, prav modre in najboljše namene.

Pozvoni se popred v zvoniku, pa tndi na potu se cinglja, naj da farmani zvejo, da se sedaj Jezus Kristus, luč življenja, nese bolniku, kteremu ugasuje luč časnega življenja. Sv. cerkev pa želi, da bi verni na takih potih Jezusa prav pobožno prejemali, ga molili, se spominjali pa tudi svoje lastne, slednje ure. O usmiljeni Jezus! kako vendar dober si, da človeka tudi na sledujo uro ne zapustiš.

Ja, ljubi moji! Jezus je naš najboljši prijatelj, ki nam do konca zvest ostane. In naj bo hiša še tako revna, bolnik še tako boren, Jezus vendar le pride, pride ozdravit bolnika, če ne na truplu, pa vsaj na duši in ga pripraviti za neznani pot v večnost. In če bolnik Jezusa vredno prejme, oj, kolika sreča zanj! Tudi on lahko s sv. Petrom reče: „Gospod! dobro nam je tukaj biti“ (Mat. 17, 4.). O Gospod! dobro mi je zdaj, ko sem s teboj sklenjen po sveti Popotnici, hočem tudi tebi živeti, tebi umreti, in z menoj naj se zgodi po tvoji sv. volji! O ljubi Jezus, ti moja tolažba, moja popotnica, moja luč in moje življenje; bodi hvaljen, moljen in češčen v najsvetejšem zakramentu presv. rešnjega Telesa, - zdaj in na večne čase! Amen.

Šesta pridiga od presv. rešnjega Telesa.

(Govoril Andrej Kajtna, župnik v Šenpetru.)

„Vsi angelji božji naj ga molijo.“
(Hebr. 1, 6.)

V v o d.

Hribarjev Andrej je bil prav priden mladeneč. Blizo Save v lepi slovenski deželi je tekla njegova zibelka. Njegov oče Jaka bili so vinogradnik pri bogati graščini; Andrej jim je pa prav pridno v vinogradu pomagal. Dolgo so srečno živeli, ali zdaj pride britka žalost v malo gornikovo hišico. Andrejeva mati na smert zbolé, prejmejo prav pobožno sv. zakramente, in se kmalo po tem v večnost preselijo. Sin in mož za rajno Mojco britko žalujeta. Neusmiljena smert pa hoče še več. V nekolikih mescih zbolijo tudi Andrejev oče, umerjejo ravno tako pobožno kakor žena Mojca, in Andrej ostane sam — čisto sam. Bog, dobri oče vseh zapuščenih sirot, pa pridnega Andreja ni zapustil.

Dasiravno mu njegovi revni stariši razun svojega blagoslova niso kaj premoženja zapustili, vendar Andreju ni bilo težko si poštene službe dobiti, ker bil je blaga duša, pošten in priden mla-

deneč. Ko grajščaki novega gornika v službo vzeme, pobaše Andrej svoje male reči, pomoli še na grobu svojih dobrih staršev, se poslovi pri znancih in žlahti, ter gre v tuji svet — s trebihom za kruhom. Bog je dal poštenemu, kerščanskemu mladenču posebno srečo, tako, da je v kratkem še dokaj obogatel.

Privaroval si je že precej premoženja, ko mu pridejo želje, da še enkrat obiše in vidi svoje znance, ter pomoli tudi na grobu svojih staršev. — Ko se že rojstnemu kraju približuje, preobleče se po beraško, da poskusi svojo žlahto in prijatelje, ga li še kaj radi imajo. V taki borni obleki stopi med nje in jih prijazno pozdravi. Ali, moj živ dan! — nihče ga noče poznati, — nihče ne ve kaj od Hribarjevega Andreja. — In kdo bi se tudi za takega siromaka briga?

Andrej si misli svoje, gre in pride kmalo nazaj bogato in prav po gosposko preoblečen. Zdaj pa je vse druga. Ujci, tete in sosedje ga obsujejo. Vsi se mu priklanjajo, ga pozdravljajo in se med seboj pipljejo, kdo ga bo pod streho vzel in ga spodobno pogostoval. Andrej pa jim reče: „Ljubi sosedje in vi dragi žlahniki moji! Ko sem v borni obleki prišel k vam, me niste hotli spoznati, ker človeka le po zunanem sodite in vam manjka kerščanske ljubezni, zdaj bi me radi sprejeli, ker me vidite bogato oblečenega; pa zdaj mi ni za vašo prijaznost in ljubezen, ki izhajate le iz dobičkarije. Bog z vami, da ste v prihodnje bolj usmiljeni in se učite ceniti svoje prijatelje, ako pridejo k vam tudi v borni obleki!“

Ljubi moji! poznam dobrega, poznam najboljšega prijatelja, ki je zmiraj med nami, pa vendar v borni, ponižni obleki, in ta naš prijatelj je Jezus Kristus, visoko hvaljeni Bog in človek v zakramentu presvetega rešnjega Telesa. Borna je njegova obleka, le košček belega kruha, zato jih je pa tudi dosti, da ga ne poznajo, ali poznati nočejo. Ko bo pa Gospod Jezus to borno obleko slekel, in se bo na oblakih prikazal, oblečen z veliko častjo in z velikim veličastvom, tedaj bodo strepetali pred njim vsi, ki ga sedaj v borni obleki poznati nočejo, in ko ga bodo milosti prosili, jim, kakor nespametnim devicam poreče: „Resnično, vam povem, vas ne poznam.“ (Mat. 25, 12.)

Da tudi nas kedaj te strašne besede ne zadenejo, verujmo stano-vitno, da Jezus Kristus je v zakramentu sv. rešnjega zares, resnično in bistveno pričujoč dasi tudi naše telesne oči le zunanje podobe vidijo; učimo se tega nebeškega gosta prav spoznati, ga v ponižnosti moliti, in ga vselej z veseljem in vredno pod streho vzeti, saj je ja naša sveta dolžnost:

I. Da Jezusa molimo v najsvetejšem zakramentu.

II. Da ga večkrat in vredno zavživamo.

Ko pa spet danes govorim od te najsvetejše skrivnosti naše sv. vere, vabim vas, nebeški duhovi! da z družite svoje molitve z

našimi molitvami, vabim vas k molitvi tega najsvetejšega zakramenta s kraljevim pevcem Davidom: „Molite ga vsi njegovi angelji!“ (Ps. 96, 7.)

I. del.

Prelepo popisuje sv. apostelj Pavelj Jezusovo pokorščino, in pravi: „On je bil pokoren svojemu nebeškemu Očetu, pokoren do smerti, smerti pa na križu.“ (Fil. 2, 8.) V zakramentu sv. rešnjega Telesa je pa Jezus pokoren ne samo svojemu nebeškemu Očetu, ampak tudi ljudem, in ne samo do konca svojega življenja, ampak do konca sveta. Na mešnikove besede pride Jezus doli na altar, in se pusti od človeških rok nesti iz enega v drugi kraj. Pusti se v monštranci izpostavljeni, pa tudi v tabernakelj zaklepati. Pusti se nesti črez hribe in doline, v kraljeve palače, pa tudi v raztergane bajte. In pri sv. Obhajilu se pusti položiti na jezik vrednega, pa tudi nevrednega prejemovalca. Dokler je še na svetu bival, bil je pokoren svoji presveti materi in svetemu Jožefu; v tem zakramentu pa je pokoren slehernemu duhovniku. O neizmerna pokorščina, o brezkončna ponižnost! „Zato ga je pa tudi Bog povišal,“ piše sv. Pavelj dalej, in mu je dal ime, katero je črez vse imena, da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogne teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo“.

O da bi se tudi naše kolena rade pripogovale pred tem najsvetejšim zakramentom.“ O da bi ga tudi mi prav pobožno molili, ker:

Jezusu Kristusu, ko pravemo Bogu, sliši in gre ja vsa naša čast, zato pa tudi že sv. apostelj Pavelj sklicuje vse angelje, naj ga molijo: „Vsi angelji božji naj ga molijo!“ (Hebr. 1, 6.)

a) Moliti pa moramo Jezusa z notranjo pobožnostjo in zunanjo dostojnostjo. Z notranjo pobožnostjo molimo Jezusa, ako mi terdno verujemo v njega, ko Sina božjega, našega Odrešenika, Gospoda in Sodnika, in ako terdno verujemo v njegovo resnično pričujočnost v zakramentu presv. rešnjega Telesa. Zaupajmo pa tudi v njega, in ljubimo ga, ki nas je toliko ljubil, da nam je samega sebe zapustil v najsvetejšem zakramentu!

b) Z notranjo pobožnostjo naj se združi pa tudi naše zunanje obnašanje. Poklekovati moramo pred Jezusa, ki je pri sv. meši, pa tudi v tabernakeljnu pričujoč. V ponižnosti moramo moliti njega, ktereга so tudi sveti trije kralji molili. Tudi ti trije sveti možje so se pred Jezusa na kolena vergli, in ga s svetim strahom molili. Tako so storili tudi sveti aposteljni in kristjani vseh časov, in tudi še dandanešnji klečijo pred tem najsvetejšim zakramentom ne le kmetje in revni ljudje, ampak tudi mešniki, škofje in papež, učeni in mogočni svetni gospodje, grofi, knezi, kralji in cesarji! Angeljci in svetniki se ponižajo pred tem božjim jagnjetom, ki je pa tudi naš prihodnji sodnik; ponižajmo se tudi

mi, ki smo le ubogi červiči zemlje, prah in pepel, zgolj nič proti Jezusu. Ponižno molimo Jezusa v zakramentu sv. rešnjega telesa; zakaj tukaj je tisti Jezus pričujoč, ki nas bo enkrat, morebiti že v kratkem sodil, ki nas zamore ali v nebesa vzeti, ali pa v pekel, ali v vice obsoditi. Potožimo ljubemu Jezusu vse svoje dušne in telesne potrebe, in vslišani bomo, ako bomo prav molili, saj nam sam govori v sv. pismu: „Moje veselje je bivati s človeškimi otroci.“ (Preg. 8, 31.) On je zmiraj pripravljen velike milosti, in velike dobrote deliti jim, ki tukaj pred njegovim sedežem milosti iščejo.

c) Sv. Klara je posebno rada obiskovala in molila najsvetejši zakrament altarja, je pa tudi od svojega nebeškega ženina, skritega v podobi belega kruba, velike milosti in brezšteviline dobrote izprosila. Nemški cesar Miroslav II. je ob njenem času papeževe dežele hudo stiskal. Med njegovo vojsko se je znašlo tudi obilno število Turkov in drugih nevernikov. Teh divjih sovražnikov svete cerkve je ta cesar okoli dvajset tisučev razposlal po papeževih deželah, ki so tudi mesto Assisi oblegli in hudo stiskali. Najpoprej se zaženó in napadejo samostan Damijanski, ki je stal zunaj mestnega ozidja. Zvesta služabnica božja, sveta Klara, se poda pred duri, ter vzame seboj posodo, v kateri je bilo hranjeno presveto rešnje Telo. Sveto rešnje Telo postavi na spodoben kraj, se prednj na kolena zgrudi, ga ponižno, ter tako-le prosi: „Gospod! ali boš dopustil, da bi tvoje službnice, ktere si tukaj zbral in dobrotljivo preživel, padle nevernikom v roke“? Gospod! ne pri-pusti divjim zverinam duš, ktere si odrešil s svojo drago kervjo.“ Tako je molila, in hitro zaslišala glas, ki je rekel: „Vedno vas bom varoval.“ In res so se kar nanagloma sovražniki spustili v beg, nekteri so pa vsi omamljeni popadali z zida, na ktereга so bili zlezli.

„Ne bom vas zapustil, temveč vedno vas bom varoval,“ tudi nam dobrotljivi Jezus kliče, „in brezšteviline milosti in dobrote vam bom skazoval, ako bote ta najsvetejši zakrament prav pobožno molili, v katerem sem jes iz same ljubezni do vas noč in dan pričujoč.“

O ljube duše kerščanske! brezšteviline so dobrote, ktere nam Jezus v zakramentu presvetega rešnjega Telesa deli. Tolika ljubezen in dobrotljivost Jezusova ni pač kaj drugega, kakor vedno opominovanje, da ga moramo radi in večkrat obiskavati v svetem rešnjem Telesu, ter ga ponižno moliti, in pred nj pokladati vse svoje reve in nadloge, vse svoje dušne in telesne potrebe. Jezus je naš dobri, je naš najboljši prijatelj; nobeno človeško serce nas ne ljubi tako, in nas tudi ne more ljubiti tako, kakor nas ljubi in nas rad ima usmiljeni Jezus. Za to neizmerno ljubezen pa hoče Jezus našo ljubezen in našo hvaležnost. In kdo tudi ne bi ljubil toliko dobrotljivega Jezusa? Kdo ne bi hotel svojemu največjemu dobrotniku hvaležen biti? Ljubi kristjani! da Jezusu njegovo ne-

precejeno ljubezen vsaj nekoliko povernemo, obiskujmo ga radi v zakramentu presv. rešnjega Telesa, ter ga pričujočega v podobi kruba ponižno molimo. — Kristus nas pa tudi milo kliče in vabi, da ga večkrat in vredno zavživamo.

II. del.

a) Da smo dolžni večkrat prejemati zakrament svetega rešnjega Telesa je volja Kristusova. Ko je namreč Jezus zakrament sv. rešnjega Telesa postavljaj, povedal je tudi, kaj da ž njim hoče, in zakaj da je svojim vernikom zapustil to skrivnost ljubezni. Rekel je: „Jejte! pijte! to je moje telo. To je moja kri. To delajte v moj spomin.“ To zapoved, njegovo telo vživati, in njegovo kri piti, je dal Jezus za vse verne do konca sveta. Tistim, kateri ne bi hotli prejemati tega zakramenta, žuga s pogubljenjem, tistim pa, kateri bodo prejemali ta zakrament, obeča Jezus častitljivo vstajenje od mrtvih na sodnji dan in večno življenje v nebesih. On tako-le govori: „Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega, in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ima večno življenje, in jes ga bom obudil poslednji dan.“ (Jan. 6, 54—55.)

b) Kolikokrat pa moramo ta najsvetejši zakrament prejeti, tega Kristus ni določil, temveč vse to je prepustil svoji cerkvi, katero smo vbogati dolžni. In sveta cerkev je sčasoma res določila, kdaj in kolikokrat moramo prejemati zakrament svetega rešnjega Telesa. O vbogajmo svojo skerbno mater, sv. katoliško cerkev, ter poživimo večkrat svoje duše z nebeško mano, z Jezusovim presvetim Telesom in z njegovo presveto Kervjo, da bomo imeli zastavo večnega življenja, in na sodnji dan veselo in častitljivo od smertivstajenje!

c) Kdo tudi ne bi pristopil večkrat k božji mizi, ako verh tega tudi še pomisli na lastni in veliki dobiček, kateri nam dohaja iz vrednega prejemanja najsvetejšega zakramenta altarja. Nikar ne mislite, da nam je Jezus Kristus zapoved, večkrat prejemati sveto Obhajilo, zato dal, da bi nas s tem mučil. Dal nam je to zapoved le iz ljubezni do naših duš, da bi se pri sv. Obhajilu ž njim združili in sklenili, in še veliko drugih gnad dobili. Zakrament svetega rešnjega Telesa je dušni kruh. In kakor bi bili Izraelci v puščavi pomerli, ako ne bi bili mane jedli; ravno tako bi tudi verni na duši umerli, ako bi ne hotli prejemati Jezusovega rešnjega Telesa. Sv. Ciprijan pravi: „Kdor se od božje mize loči, loči se od večnega življenja, ker brez gnade tega zakramenta peša.“

Volja Jezusova je tedaj, kakor tudi zapoved sv. cerkve, in naš lastni blagor tirja, da zakrament sv. rešnjega Telesa večkrat prejemamo.

S k l e p.

Častitljivi mešnik Baltazar Alvarez, spovednik svete Terezije, kleči nekega dne pred svetim rešnjim Telesom ves v molitev in premišljevanje zamaknjen in v tem stanu zagleda zdaj v sveti hostiji ljubeznjivo dete Jezusa, ktero je proti njemu stegovalo svoje rokice vse polne biserov in zlahtnih kamencev, in ob enem sliši glas iz Jezusovih ust: „Da bi le kdo prišel, ter vse to sprejel.“ Ti biseri in dragoceni kameni pomenjajo tiste velike milosti in dobrote, ktere ljubi Jezus ponuja jim, ki ga v presvetem rešnjem Telesu pobožno molijo, in pri svetem Obhajilu večkrat in vedno zavživajo. „Vstani, hiti, moja prijateljica, moja golobica, moja lepa, in pridi!“ (Vis. pes. 2, 10.) S temi prelepimi besedami visoke pesmi vabi in kliče Jezus, nebeški ženin, vsako kerščansko dušo pred se v najsvetejšem zakramentu, vzdigni se kerščanska duša iz svoje revščine, pridi k meni, ker jes sem ja v tem zakramentu zato pričujoč, da te z gnadami obogatim. Pridi duša, pridi blizo mene, in ne boj se me; ker glej, ravno zato sem se v tem zakramentu v borno podobo kruha skril, da se me ne bojiš, ampak da v me zaupaš in in se meni izročiš. Pridi kerščanska duša, moja prijateljica, ki si vsa lepa zavoljo gnade božje, ktera je v tebi, pridi, da te poživim v tem najsvetejšem zakramentu, kterega sem postavil vernim v dušni živež, v molitev in večkratno zavživanje. Amen.

Razgled po poprejšnjih pridigah od presv. rešnjega Telesa.

(Govoril J. S)

„Poberite kosce, ki so ostali, da konca
ne vzamejo.“ (Jan. 6, 12.)

V v o d.

Mislamo si, kristjani moji! leto 33. po Jezusovem rojstvu in prestavimo se s svojim duhom na neko goro v jutrovi deželi. Pust je ves ta kraj, — le gola puščava; pa vendar mergoli tam vse polno ljudi. Več jih je, kakor v največi fari naše male koroške deželice. Eden, ki je bil raven, namreč sv. apostelj Janez, jih našteje okoli pet tisuč mož. (Jan. 6, 10.) Če ne več, je bilo gotovo toliko tudi ženstva in otrok. Kaj neki imajo te obilne množice v puščavi, kaj jih zadržuje na toliko pustem kraju? Morebiti so našli obilno žlahne rude? — Našli so še nekaj boljšega, — našli so kruh besede božje, kterega jim lomi Jezus, nebeški učenik. Vse

hoče bližej temu nebeškemu mojstru, — sleherni sili do njega, da mu nobena beseda ne uide. — Vse stermi nad lepoto njegovih nauk!

Bila je pa že blizu velika noč, judovski praznik in ravno je prišel tisti čas, v katerem se ima ta nebeški učenik darovati za odpuščanje grehov vsega sveta. Pa še preden se daruje, nasiti v svoji vsegamogočnosti pridne poslušalce besede božje s peterimi ječmenovimi kruhi in dvema ribami, ter pokaže s tem čudežem na še večji čudež, kterega bo skoraj po tem pri slednji večerji storil.

Jezusovo povelje se množice vsedejo v spomladno travo. On pa vzame kruhe, hvali svojega nebeškega Očeta, in jih pusti razdeliti med sedeče; ravno tako tudi rib, kolikor so hotli. (Jan. 16, 11.) Že so vsi nasiteni, ker jedli so, kolikor so hotli. Tako čudno so se kruhi in ribe v njih rokah namnožili, da jim ostane še koscev za dvanajst polnih košev. Kosci pa se morajo shraniti, zato Jezus apostelnom ukaže: „Poberite kosce, kateri so ostali, da konca ne vzamejo.“ (Jan. 6, 12.)

Kruh pa, kterega je ljudstvo po Jezusovem blagoslovu od apostelnov prejelo, nas opominja tistega nebeškega kruha, kterega je malo po tem Jezus Kristus svojim apostelnom pri slednji večerji delil, in kterega tudi nam deli po Jezusovem povelju sv. katoliška cerkev: „To je živi kruh, ki je iz nebes prišel.“ (Jan 6.) Od Jezusa je bilo okoli pet tisoč možkih v puščavi nasitenih; zdaj pa redi on s svojim mesom in napaja s svojo kervjo na milijone vernih kristjanov. Našim dušam pa daje Jezus živež, kakor ste že večkrat slišali, v zakramentu presv. rešnjega Telesa. O tem najsvetejšem zakramentu smo vam bili že šestkrat govorili; ponudim vam danes še nekatere kosce od govorjenih pridig, da jih, ljubi kristjani! v svojih srcih shranite, ter vam kličem z Jezusovimi besedami: „Poberite kosce, . . . da konca ne vzamejo.“ (Jan. 6, 12.)

Razlaga.

I. Kosec. Od zakramenta presv. rešnjega Telesa je posebno lepo pisal sv. Tomaž Akvinski tako, da ga je sam Jezus v neki prikazni pohvalil: „Tomaž, dobro si od mene pisal.“ Najsvetejšemu zakramentu v čast je ta svetnik tudi več prelepih pesem složil. V eni teh pesmi pravi: „V Izakovem darovanji, — v mani, jagnjetovem klanji, — jo že Bog naznanil je.“ In res je Bog že v stari zavezi v predpodobah naznanil prečudno jed, ktereje sv. cerkev najlepša imena daje, pa vendar svetost in visokost najsvetejšega zakramenta ne more zadosti na znanje dati.

II. Kosec. Že precej pred svojim terpljenjem je Jezus Kristus obljubil postaviti zakrament presv. rešnjega Telesa, in je to svojo obljubo, kakor ste slišali, pri slednji večerji tudi dopolnil. Pozdravljam te, sveti večer! v katerem je storil vsemogočni Jezus velik,

velik čudež, ter postavil presveti zakrament ne samo za aposteljne temveč za vse ljudi, za vse čase. In zakaj je postavil Jezus to skrivnost naše sv. vere? Iz same, — iz gole ljubezni do nas! In, o čudo! v tem zakramentu dobivlja naša duša živež za večno življenje. O srečna duša! skleneš se po sv. Obhajilu z Jezusom, in on, Jezus, se sklene s teboj. O duša! povračuj ljubezen z ljubeznijo, ter se hvaležno spominjaj Jezusovega bridkega terpljenja in njegove smerti na križu. — „Kolikor moreš, toliko hvali, — Vsaj mu vredne hvale dali — Vendar še ne bomo mi.“

III. kosec. Jezus Kristus je v presvetem rešnjem Telesu zares, resnično in bitveno pričujoč. Da je to gola resnica, pričajo nam Jezusove besede, s katerimi je najsvetejši Zakrament postaviti obljubil, in besede, s katerimi ga je pri slednji večerji tudi resnično postavil. To versko resnico so oznanovali sveti aposteljni. To je vsa stoletja sem učila sv. katoliška cerkev in še zmiraj uči. Tudi naša pamet jo poterdjuje in obilni čudeži, ki so se godili v tem zakramentu, nam pravijo, da je Jezus Kristus v presvetem rešnjem Telesu zares, resnično in bistveno pričujoč. — „Živa vera to spričuje. — Če tudi pamet omaguje, — In ne vidijo oči.“

IV. kosec. Jezus Kristus je v zakramentu sv. rešnjega Telesa pričujoč z dušo in s telesom, z mesom in s kervjo, po svoji božji in po človeški natori v podobah kruha in vina, in sicer v vsaki teh dveh podob cel in nerazdeljen. — „Naj meso bo naša hrana, — Alj pa rešnja kri nam dana: — Vsakikrat je Kristus ves.“ — Naj bo hostja velika ali mala, znajde se v nji celi in nerazdeljeni Jezus. Naj se presveta hostja razlomi tudi v več koscev in naj se presveta kri razdeli v več kapljic, je vendar v vsakem teh koscev in v vsaki kapljici celi Kristus pričujoč, kakor je pričujoč v celi, nerazdeljeni hostiji. Kristus se namreč ne more razlomiti ali razdeliti; ampak razmolijo in razdelijo se le podobe, v katerih je on pričujoč. — „Kdorkoli Jezusa zavživa, — Vsaki celega dobiva, — On ne da se razdelit“ — In Kristus v vsaki teh podob tako dolgo pričujoč ostane, dokler te podobe niso povžite ali kako drugače ne minejo.

V. kosec. Ker je Jezus Kristus tako v podobi kruha kakor tudi pod podobo vina cel in nerazdeljen pričujoč, je že zadosti za prejetje zakramenta sv. rešnjega Telesa, ako ga tudi le samo pod podobo kruha zavživamo. Kristus pravi. „Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj.“ (Jan. 6, 62.) Pri sv. meši se spremeni kruh v Jezusovo živo Telo, in to presveto Telo se shranjuje v cerkvenih tabernakelnih, se pri božjih službah v molitev izpostavlja, v procesijah okoli nosi, poživlja pa tudi bolnike na neznanem potu v večnost. Bodi za vse te in enake milosti hvaljen Jezus Kristus v najsvetejšem Zakramentu.

VI. kosec. Ker je Kristus v zakramentu sv. rešnjega Telesa

vedno med nami, glejmo, da mu dajamo tudi vso spodobno čast in hvalo. Obudimo svojo vero v Jezusovo pričujočnost v tem zakramentu, zaupajmo v njega, ki se v tem zakramentu znajde, ljubimo ga, in z vsem svojim zunanjim obnašanjem dajajmo na znanje, kako ljub in dopadljiv nam je visoko hvaljeni Jezus Kristus v najsve-tejšem altarskem Zakramentu. Volja Kristusova pa je tudi in naš lastni dobiček, da zakrament sv. rešnjega Telesa večkrat in vredno prejemamo. In oh, kolikokrat nas vabi naša skerbna mati, sv. katoljška cerkev k božji mizi! Oj, poslušajmo jo, ter poživljajmo svoje duše z Jezusovim mesom in napajajmo jih z njegovo presveto kervjo.

Sklep.

„Poberite kosce, kateri so ostali, da konca ne vzamejo,“ (Jan. 6, 12.) rekel je Kristus svojim učencem, ko so bili po njegovi vsegamogočnosti ljudje v puščavi nasiteni. Poberite tudi vi, kerščanski poslušalci naši! kosce, katere smo vam svetokriški pridigarji iz prelepih verskih resnic o najsve-tejšem altarskem Zakramentu letos lomili. Le kosci so, — le male drobtinice, — pa vendar poberite jih, da konca ne vzamejo!

„So tedaj pobrali“, piše sv. evangelist Janez daleč (6, 13.), in napolnili dvanajst košev s kosci.“ Vi pa, kristjani moji! ne devajte teh koscev iz nauka od presv. rešnjega Telesa toliko v koše svojih ušes, marveč v predale svojih serc. In ravno s temi pri-serčnimi željami končamo letošnje pridige. Preden pa končamo, naj še enkrat stopi sv. Tomaž Akvinski pred naše oči. Temu svetemu možu, kakor ste že slišali, se je zdelo kakor da sliši Kristusov glas: „Tomaž, dobro si o meni pisal.“ (Živ. svet. I. 329.) Naše pridige so komaj senca od Tomaževih govorov o presv. rešnjem Telesu, pa vendar tudi mi pričamo kakor ta svetnik svojo vero v pričujočnost Jezusovo v presv. rešnjem Telesu, rekoč: „Terdno verujem, da je Jezus Kristus pravi Bog in pravi človek skupaj; Sin večnega Očeta in device Marije je v tem presvetem zakramentu rešnjega Telesa resnično pričujoč. In to, kar s srcem verujem, tudi z ustmi poterujem. Molim te, o moj Bog in Zveličar! Prejmem te, ceno mojega odrešenja in popotnico mojega romanja, tebe, iz ljubezni do kterega sem se učil, delal in pridigoval. Upam, da nisem nič govoril, kar bi bilo zoper tvojo božjo besedo. Ako se je pa iz nevednosti to zgodilo, prekličem očitno in uklonim vse spise svoje sodbi sv. rimske cerkve.“ (Ibidem p. 332.)

Sv. Tomaž pa je položil vse svoje spise pod snožje sv. križa, tako tudi mi svetokriški pridigarji pokladamo vse besede, katere smo govorili o presv. rešnjem Telesu, pred tvoj sveti križ, usmiljeni Jezus! in se z ginjenim srcem poslovljujemo:

„Jezus! kruh, pastir nam dani,
Ti nas pasi, stoj na strani,

In pripelji nas v sveti raj.
 Da ti bomo tam veseli
 Slavo, čast in hvalo peli,
 Vživali te vekomaj! Amen.

Govor pri pogrebu č. g. nadžupnika Fr. Avgušтина.

(Spisal in govoril 19. aprila 1825 v Hočah Fr. Cvetko.)

„Blagor mertvim, kateri v Gospodu
 umerjejo.“ (Apok. 14, 13.)

V v o d.

Danes je ravno teden dni, kar sem vas in vaše otroke v šoli z veseljem bil obiskal, in danes bi moral v gornjih krajih na šolskih poslih biti; ali smertni zvonovi Hočke fare so me sem poklicali. Hočki zvonovi so dva dni bližnjemu mestu Mariboru in okolnim faram na glas pravili, da je Hočka fara svojega prednjega duhovnega pastirja zgubila; da so se bližnji mešnik svojega na letih najstarejšega soseda, in fare od slavnih Ruš noter do dolenske Hajdine svojega častivrednega nadfajmoštra znebile. — Da, visokovredni g. Franc Avguštin so izmed živih te zemlje preminili. Oni so šli k svojemu in našemu Očetu, k svojemu in našemu Bogu, — domu, — oni so kakor sv. evangelist Janez pravi, v Gospodu umerli. Jes pa ne rečem zastonj: oni so v Gospodu umerli; ker 48 let so vsak dan pri sv. meši pravega živega Boga iz nebes na zemljo poklicali in v svojih rokah deržali, zato jes tudi terdno verujem, da so v svojem sercu vedno nebeške želje do njega hranili, in od starosti in od težav oslavljeni z veseljem na glas Jezusa Kristusa čakali, ki jim je v petek zvečer ob pol sedmih prišel, in rekel: „Pojdi verni in dobri hlapec noter v veselje svojega Gospoda.“ Ker so poleg tega g. Avguštin v svoji kratki boleznì pred svojo smertjo tudi živega Kristusa s telesom in z dušo prijeli, zato še enkrat rečem: „oni so v Gospodu umerli,“ ter vam hočem danes razložiti; Kaj se pravi v Gospodu Jezusu Kristusu umreti. Zberise še enkrat okoli mertvega telesa svojega duhovnega pastirja, služabnika božjega, ti daleč okoli razširjeno ljudstvo Hočke fare! Pridite sem vi stari! Fr. Avguštin vas opominjajo na skorajšnje slovo od te zemlje. Pridite sem vi mladi! Pred nami ležeč mertvec (merlič) vam oznanja, da smert tudi vas iz nagla, kakor iz oblaka nagel blisk, utegne ubiti. Pridite sem veliki in mali, premožni in siromaki! vaš duhovni pastir, ki so vas v svojem življenju učili boga-

boječe živeti, hočejo vas s svojo smertjo podučiti, kako morate v Gospodu Jezusu Kristusu umreti.

Preden pa ta nauk začnem, obrnem se k našemu Zveličarju, in ga prosim: O Gospod! bodi usmiljen pokojnemu Francu Avguštinu, in bodi pri nas zdaj in na našo smertno uro! Vas pa opomnim, da me mirno poslušate!

Razlaga.

Kteri ljudje umerjejo v Gospodu Jezusu Kristusu?

1. Tisti, ki radi zapustijo na tem svetu življenje ali zavoljo starosti, ali zavoljo bolezni, ali revni, ki vidijo, da se smerti ne morejo izogniti. Pri takih prilikah se očitno prikazuje božja volja in božja zapoved. Torej moramo pri smerti na zapoved božjo gledati in ne čez božjo voljo nič storiti. Sv. Ambrož nas uči rekoč: „Vojščak ne zapusti svojega torišča brez volje svojega vojvoda, in hlapec ne henja od dela brez privoljenja svojega gospodarja. Kristus pa je naš kralj, in tega, kar nam kralj zapove, ne smemo zaničevati.“ Tudi aposteljni Kristusovi so v Jeruzalemu pred višo sodnijo rekli: „Boga moramo bolje poslušati, kakor ljudi in svetske reči.“

Ali vendar se še vedno nekteri znajdejo, ki brez prave božje volje, da celo čez božjo voljo prerano umerjejo, ker v smert silijo. Med broj takošnih ljudi dohajajo ljudje odviše (preveč) tesnega serca, ki ga dobijo za voljo kakošnega kvara ali druge žalostne prigodbe, in na božjo milost nobenega zaupanja nimajo; — ali kteri so za voljo storjene krivice svetni sodnji za smert izdani; — ali kteri zavoljo skoposti ali nespametnih ver v bolezni vračtva ne vzamejo; — ali kteri se brez potrebe s prekorednim delom ali z grešnim življenjem tako potrošijo, da morajo umreti; — vsi ti umerjejo čez pravo voljo božjo. Zato pa jih modri pridigar graja rekoč: „Ne sili v čas svoje smerti.“ — Takošnim nespametnjakom bi se znala tista beseda povedati, ktero je modri mož starodavnosti Bias povedal nekemu očetu, kteri si je smerti prosil, ker so mu vsi otroci pomerli. Bias mu reče: Prijatelj! zakaj smert zoveš? Ona bo sama od sebe prišla, če je tudi ne boš vabil.

Samemu sebi smertno silo napraviti, je nespametno. Taki ljudje si mislijo s silno smertjo svetskim težavam ogniti, ali oni ravno skoz njo pridejo v roke najostrejšega božjega sodnika in v večno muko. Prerok Amos jim zato pravi: „Joj tistim, kteri v sodbo silijo; sodnji dan jim bo terda tema, ne svetloba.“

Sv. pismo starega zakona nam pravi, da h kralju Ahasveru brez poklicanja ni nihče smel priti, in če bi kdo nepoklican k njemu prišel, bi s svojo glavo zapadel. Kteri tedaj brez božjega klicanja svet zapustijo, morajo se gotovo božje jeze in večne pogube bati.

Že paganom se je silna smert znevidila. V starodavnem mestu Atene je bila zapoved, da bi se tistemu, kteri si sam po življenju

seže, odsekala roka, s katero se je umoril in naj ne bi z drugim telesom vred v grob prišla, ker je bila pomočnica k lastni smerti. Mi kristjani očitno silno smert odurjavamo, ker nam božja zapoved pravi: „Ti ne smeš ne drugega in ne samega sebe umoriti“. Samo-umorci se ne pokopujejo na blagoslovljeni zemlji, in sicer zato, da bi se kristjani od silne smerti ovarovali. — Kteri tedaj hočejo v Jezusu Kristusu umreti, morajo tedaj k smerti pripravljeni biti, kedar jih Gospod kliče in jim zapove, iz tega sveta v večnost prestopiti. Tako je umrl Mojzes. Bog mu reče: „Idi na goro Aberim in umerji“. Mojzes gre, blagoslovi ljudstvo Izraeljsko in umerje.

Da tisti, ki se Bogu v roke dajo, kedar se smert bliža, in še mu kak dar ponudijo, tisti prav v Jezusu Kristusu umerjejo. Stari Simeon je bil od Boga obljubo dobil, da bo pred svojo smertjo videl Mesija. On ga je videl in potem se ves Bogu vdal rekoč: „Zdaj, o Gospod! pusti svojega hlapca v miru umreti“. Ta smert pobožnega moža je bila Bogu prijeten dar. — V Gospodu Jezusu Kristusu so tudi umerli naš visokovredni gospod Avguštin, vaš seri (sivi) gospod nadfajmošter. Oni so pri dolžnostih svojega stana samo iz človeške slabosti opešali, ali popolnoma se njih nikdar niso navolili. Poldrugo leto so bili na Zavraču v Halozah za kaplana; poldrugo leto na Spodnji Polskavi. Potem 21 let kot fajmošter in dehant drugoč na Zavraču; šest let fajmošter in dehant v bližnji Slivnici in 19 let pri vas za dehanta in nadfajmoštra. Od težav duhovnega stana, od velikih skerbi in drugih neprilik, posebno ob času francoske vojske, se je njihova glava pobelila, kakor sneg. Več let, posebno po zimi, že niso mogli v cerkev; ali v svoji hiši so mešnikom zapovedane molitve vsak dan zvesto opravljali in sv. mešno daritev Bogu darovali. Oni niso hoteli biti brez tovarštva Jezusa Kristusa. Franc Ksaver Avguštin so po božji volji od starosti in duhovnega dela trudni umerli, ter so zato v Jezusu Kristusu umerli.

2. Tisti v Jezusu Kristusu umerjejo, ki rajši smert prestopijo, kakor bi kak greh doprinesli.

Takošen merlič je bil sv. Štefan, ki je rajši svoje življenje pustil, kakor bi od svoje vere na Jezusa Kristusa odstopil. Zato nam sv. pismo njegovo smert tako naznanja: „On je v Gospodu zaspal.“ — Štirideset mučencev, ktere nam sv. cerkev na počastenje daje, je bilo 40 rimskih vojščakov, ki so zavoljo kersčanske vere rajši zmerznili, kakor pravo vero zapustili. Tudi oni so v Gospodu Jezusu Kristusu umerli, ker so za njega umerli. Sv. Evfrazija, devica, tožena, da je kristjanka, se v nemaren, razuzdan hram (hišo) zapre in vojščak se k njej spusti, naj bi njo na nečistost pripravil. Ali ona rajši umerje, kakor bi sv. vero zapustila in se v greh podala. Tudi ona je tedaj v Gospodu Jezusu Kristusu umerla. — O kristjan! če te v tvojem sercu grešne misli in želje obhajajo, privoli rajši k smerti, kakor k grehu; na tak način boš enak mu-

čencem, ki so zares svojo kri prelili, in če v tej stanovitnosti umerješ, tedaj v Jezusu Kristusu umerješ.

Visokovredni g. Franc Avguštin zavoljo prave vere niso kervi prelili, in kakor slab človek niso bili brez greha! Ali če so Boga razžalili, so vsako leto večkrat svojo vest v sv. spovedi polehкотili in očistili. Na tak način so bili vedno k smerti pripravljeni in so na znanje dali, da greh odurjavajo in v Jezusu Kristusu umreti hočejo. — Pri tej priliki vas opominjam, da, če vi greh doprinesete, božje milosti ne bi na dolgo od sebe rivali, ampak jej, kakor najberž skoz sv. Duha v sercu prostor napravili; ker božji milosti serce zapirati je greh proti sv. Duhu in tak greh se težko odpusti. Sčisti se zato pogostoma, grešna duša! Pred Gospodom Bogom nič grešnega ne obstoji. Za nespokornega grešnika je Bog potroseč ogenj.

(Konec prihodnjič.)

Družbin oglasnik.

Komur je mar, da se prava in zdrava omika širi med našim narodom, bode radostnega serca pozdravil lepi napredek, ki ga je družba sv. Mohora ne-pričakovano letos storila.

1. Pregled ob koncu „Imenika“ v Koledarčku kaže, da šteje družba letos 499 dosmertnih in 24.834 letnih, tedaj vseh vkup 25.333 udov. Lani je bilo vpisanih 24.412 družnikov, tedaj se je letos število udov za 921 pomnožilo. Veseli in tolaživni razvitek družbe služi slovenskemu narodu pred celim svetom v čast in slavo; v prvi versti pa so k temu pripomogli rodoljubni poverjeniki in domorodci, kateri vedó ceniti in presoditi velevažni namen naše družbe. Lepi napredek je sad njihovega prizadevanja, s katerim so neutrudljivo bratovščino ljudstvu priporočevali in k pristopu vabili. Družbin odbor spolnuje zato sveto dolžnost, da se vsem rodoljubom, ki so tudi letos k dobremu vspehu toliko pripomogli, ponavlja najtoplejšo zahvalo

2. Sledeči:

Družbin račun

pa naj dokazuje, kako je odbor gospodaril od 1. avgusta 1878 do 1. avgusta 1879.

A. Družbini dohodki:

1. Letnina od 24.834 udov	24.834 gold. — kr.
2. Obresti od Matičinega denarja po odbitem davku	776 " 53 "
3. Za prodane stare knjige se je prejelo	574 " 37 "
4. Veznine za terdo vezane knjige se je vplačalo	1.212 " 65 "
5. Poštne za posamezne pošiljatve je bilo vplačane	11 " 17 "
6. Gotovine od lanskega leta	2 " 68 "
vsi dohodki znašajo	27.411 gold. 40 kr.

B. Družbini stroški:

1. Gofin slovenski II snopič	3394 gold. — kr.
2. Šmarnice z veznino vred	6080 " 90 "
3. Občna zgodovina VI. snopič	3086 " — "
4. Slov. spisovnik	7113 " 26 "
prenesek	19.674 gold. 16 kr.

	prenesek	19.674 gold. 16 kr.
5. Koledar za leto 1880 s kolekom	6026	" 40 "
6. Nagrade (blagajniku za trud in poštne stroške 300 gld., tajnikoma 300 gld., kn. skofov. pregledovalcu 80 gld. in pregledovalcem rokopisov 150 gold.)	830	" — "
7. Darila za male rokopise iznašajo	105	" — "
8. Nagrade pisateljem popred	150	" — "
9. Za stroške pri odpošiljanji letošnjih knjig	400	" — "
10. Razni stroški	208	" — "
	stroški vsкуп	27.393 gold. 56 kr.
Ako se tedaj dohodki	27.411	" 40 "
primerijo stroškom	27.393	" 56 "
kaže se, da ostane gotovine, ki se prihodnje leto zaračuni	17	gold. 84 kr.

Celovec 8. avgusta 1879.

Andrej Alijančič,
pregledovalec družbinih računov.

Andrej Einspieler,
blagajnik.

3. Izmed dosmertnih udov nam je letos smert pobrala sledeče častite družnike, ki se priporočajo v blag spomin in molitev:

63. Augustin Magdalena v Pliberku.

64. Gotnar Jurij, ključar v Selcih.

65. Žavnik Urša v Svečah.

Na novo pa so bili v število dosmertnih udov sprejeti in so v Matico plačali čč. družniki:

551. Hrovat Anton, trgovec v Loki (II. pol)	gl.	8.—
560. Tomažič Ferdinand, vikar v Srednjah	"	15.—
561. Sokol Ivan, kmetovalec v Libušnji	"	15.—
562. Skuhala Janez, profesor bogosl. v Mariboru	"	15.—
563. Lednik Anton, kaplan v Rušah	"	15.—
564. Končnik Martin, kaplan v Starem tergu	"	15.—
565. König Jurij, kaplan v Starem tergu	"	15.—
566. Dr. Staré Josip, c. kr. koncipist fin. prokurature v Mengšu	"	15.—
567. Kuralt Ivan, c. kr. solnijski pristav v Kostanjevici	"	16.—
568. Ramoveš Jernej, župnik v Poljanah	"	15.—
569. Veselič Andrej, mladenec v Adlešicah	"	15.—
570. Zbašnik France, kaplan v Mirni peči	"	15.—
571. Sevnik Vinko, večnik kr. banskega stola v Zagrebu	"	15.—
572. Krobot Ana, mestjanka in posestnica v Zagrebu	"	15.—
573. Jeram Peter, bogoslovec v Ameriki	"	15.—
574. Vrabčič Ana, zasebnica u Žitalah	"	15.—

Darila.

Dve neimenovani osebi v Terstu	"	2 —
Slapničar Matija v Zatičini poročil	"	5 —

Vkup . gl. 241.—

Matici je tedaj letos priraslo 241 gold. v gotovini. Konec leta 1878 je iznašala 5910 gld. v državnih dolžnih pismih in 11.293 gld. 27 kr. v gotovini. Obligacije so se sprodale in rešilo se je za nje 4069 gold. 52 kr. gotovih denarjev. Vsa matičina glavnica iznaša tedaj do 1. avgusta 1879 15.603 gold. 79 kr. gotovine in 200 gold. v obligacijah, ki je postavno in obrestinosno založena v družbini hiši in tiskarni. Kar je še dolga na hiši, poplačal se bo z doneski dosmertnih udov in s čistimi dohodki hiše in tiskarne.

Kratek pregled vseh čč. udov.

Vsi družniki sv. Mohora z dodatkom vred štejejo letos po raznih škofijah:

1. Goriška	73	dosmert.	2857	letnih, vkup	2930	udov.
2. Kerška	42	"	2427	" "	2469	"
3. Lavantinska . . .	122	"	8132	" "	8254	"
4. Ljubljanska . . .	209	"	9464	" "	9673	"
5. Terž.-Koperska . .	24	"	1449	" "	1473	"
6. Sekovska	8	"	136	" "	144	"
7. Somboteljska . . .	1	"	116	" "	117	"
8. Zagrebačka . . .	8	"	119	" "	127	"
9. Senjska	3	"	90	" "	93	"
10. Poreška	1	"	16	" "	17	"
11. Videmska	—	"	11	" "	11	"
12. Razne druge . . .	8	"	17	" "	25	"
Vkup	499	dosmert.	24.834	letnih, vkup	25.333	udov.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Za provizorje grejo čč. gg. Sladeček Karol v Stari terg, Wipfler Ign. v Theisseneg in Inanger Jan. v Oberhof. Č. g. Ivanetič Fr. je poklican za vojaškega kaplana v Hercegovino. Prestavljeni so sledeči čč. gg. kaplani: Wakonik Ant. v Wolfsberg, Pogačnik Jož. v Št. Janž ob mostiču, Joham Jan. k sv. Walburgi, Hain Jož. v Motnico in Matevžič Bal. na sv. Višarje, Lutman Mat v Železno Kaplo, Mikuluš Ant. v Doberloves, vit. žl. Steinberg Ferd. v Lipo pri Sachsenburgu. Čč. gg. Grath Jož. in Jost Greg. stopita v pokoj. — Umerl je č. g. fajm. Partl Karl. R. I. P.!

Terzaška škofija. M. č. g. Černe Franjo je izvoljen župnik za sv. Jakob v Terstu; č. g. Lupetina Ant. je izvoljen župnik v Keršanu; Maroti, Franc gre za oskerbnika v Berdo; Peculič Fran gre ravno tako v Kerbune; Dragovina Jan. gre ravno tako v Gologorico; v Draguč za oskerbnika pride Mikuš Matevž; v Momian za oskerbnika ide Depiera Božič; Komiso Franc gre za duh. pomoč. in kaplana v Umag; č. g. Narobe Janez je izvoljen župnik v Rodiku. — Umerl je Bačič Viktor v Veprimcu. R. I. P.; za oskerbnika tam je postal Zupan Franc, kaplan v Poljanah.

Ljubljanska škofija. Č. g. Klun Karol je bil kot Ravberjev beneficijant po dolgi pravdi poterjen in inštaliran.

Lavantinska škofija. Č. g. Kramberger je postal župnik v Wurmbergu, č. g. Plaskan Vinc. župnik v Zibiki, č. g. Kotnik Jož., provizor v Kalobji, č. g. Černko Jožef, I. kaplan in č. g. Osenjak Mart. II. kaplan v Hočah, č. g. Vamberger Anton kaplan v Svičini, č. g. Murkovič Fr. kaplan pri sv. Barbari pri Wurmbergu, č. g. Nachtigal Fr. II. kaplan v Vitanji, in Osterc Fr. v Artičah. — Umerl je č. g. fajm. Čanjkar Lov. R. I. P.!